



**БЪЛГАРСКА БАНКА  
ЗА РАЗВИТИЕ**

**ПРАВИЛА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО ЗА  
ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ**

*Версия 1.0/29.01.2021г.*

**©ББР, 2021г.**

## СЪДЪРЖАНИЕ:

|                                                                                                                                                                                                                                                                                              |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| ЧАСТ I .....                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 4  |
| ПРАВИЛА ЗА ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ .....                                                                                                                                                                                                                                                             | 4  |
| Глава първа .....                                                                                                                                                                                                                                                                            | 4  |
| ОПРЕДЕЛЕНИЯ .....                                                                                                                                                                                                                                                                            | 4  |
| Глава втора .....                                                                                                                                                                                                                                                                            | 6  |
| ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ .....                                                                                                                                                                                                                                                                         | 6  |
| Банката като администратор на държавна помощ .....                                                                                                                                                                                                                                           | 6  |
| Преценка за наличие на държавна помощ .....                                                                                                                                                                                                                                                  | 7  |
| Глава трета .....                                                                                                                                                                                                                                                                            | 11 |
| ВИДОВЕ ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ .....                                                                                                                                                                                                                                                                 | 11 |
| ПРИЛОЖИМИ ПРАВИЛА .....                                                                                                                                                                                                                                                                      | 11 |
| Минимални помощи .....                                                                                                                                                                                                                                                                       | 11 |
| Помощи, попадащи в обхвата на груповото освобождаване .....                                                                                                                                                                                                                                  | 13 |
| Помощи, за които се изисква уведомяване на ЕК .....                                                                                                                                                                                                                                          | 15 |
| Общи изисквания .....                                                                                                                                                                                                                                                                        | 16 |
| Глава четвърта. ПРОЦЕДУРИ ЗА СЪГЛАСУВАНЕ И УВЕДОМЯВАНЕ .....                                                                                                                                                                                                                                 | 16 |
| Минимални помощи .....                                                                                                                                                                                                                                                                       | 17 |
| Помощи, попадащи в обхвата на груповото освобождаване .....                                                                                                                                                                                                                                  | 17 |
| Помощи, за които се изисква уведомяване на ЕК .....                                                                                                                                                                                                                                          | 19 |
| Нотификация за правна сигурност .....                                                                                                                                                                                                                                                        | 20 |
| Изменение на одобрени държавни помощи .....                                                                                                                                                                                                                                                  | 21 |
| Глава пета. МОНИТОРИНГ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ПОМОЩТА .....                                                                                                                                                                                                                                     | 21 |
| Отговорности, свързани с Мониторинг .....                                                                                                                                                                                                                                                    | 21 |
| Несъвместима помощ. Възстановяване на помощта .....                                                                                                                                                                                                                                          | 22 |
| Глава шеста. ГОДИШНО ДОКЛАДВАНЕ .....                                                                                                                                                                                                                                                        | 23 |
| Глава седма ЛИЧНИ ДАННИ .....                                                                                                                                                                                                                                                                | 23 |
| ЧАСТ II .....                                                                                                                                                                                                                                                                                | 25 |
| ПРАВИЛА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО ЗА ДЪРЖАВНИТЕ ПОМОЩИ ПО ПРОГРАМА<br>ЗА ПОРТФЕЙЛНИ ГАРАНЦИИ В ПОДКРЕПА НА ЛИКВИДНОСТТА НА ПРЕДПРИЯТИЯ, ПОСТРАДАЛИ<br>ОТ ИЗВЪНРЕДНАТА СИТУАЦИЯ И ЕПИДЕМИЯТА ОТ COVID-19, ВЪЗЛОЖЕНА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ ОТ<br>МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ..... | 25 |
| Глава първа .....                                                                                                                                                                                                                                                                            | 25 |
| ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ .....                                                                                                                                                                                                                                                                         | 25 |
| Глава втора. РЕГИСТЪР И ПРАВИЛА ЗА РАБОТА С РЕГИСТЪРА .....                                                                                                                                                                                                                                  | 27 |
| Раздел I .....                                                                                                                                                                                                                                                                               | 27 |

|                                                                                                                                           |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Обмен на информацията между ББР и банките-партньори. Подаване на Приложение 7.1 за запазване на лимит .....                               | 27 |
| Раздел II .....                                                                                                                           | 31 |
| Раздел III .....                                                                                                                          | 36 |
| Срок на запазения лимит за кредит при кандидатстване за включване в гаранционната схема на база предоставени данни в Приложение 7.1 ..... | 36 |
| Раздел IV .....                                                                                                                           | 37 |
| Разпределение на отговорностите между звената .....                                                                                       | 37 |
| Раздел V .....                                                                                                                            | 37 |
| Последващи действия след извършване на проверка на съдържащите се данни .....                                                             | 37 |
| в Приложение 7.1 .....                                                                                                                    | 37 |
| Раздел VI .....                                                                                                                           | 39 |
| Изключването от Регистъра на потвърден за гарантиране кредит и от гарантирания портфейл .....                                             | 39 |
| Раздел VII .....                                                                                                                          | 39 |
| Регулярни отчети за гарантирани кредити .....                                                                                             | 39 |
| (Приложение № 7) и (Приложение № 8) .....                                                                                                 | 39 |
| Раздел VIII .....                                                                                                                         | 42 |
| Справки в Регистъра на Програмата. Публичност .....                                                                                       | 43 |
| Глава четвърта .....                                                                                                                      | 44 |
| ПРОВЕРКИ .....                                                                                                                            | 44 |
| Глава пета .....                                                                                                                          | 44 |
| ОРГАНИЗАЦИЯ И СЪХРАНЕНИЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ ПО ПРОГРАМАТА В ББР .....                                                                         | 44 |
| ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ .....                                                                                                             | 45 |
| ПРИЛОЖЕНИЯ .....                                                                                                                          | 45 |



## ЧАСТ I

### ПРАВИЛА ЗА ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ

#### Глава първа. ОПРЕДЕЛЕНИЯ

**Чл. 1.** По смисъла на настоящите правила:

1. **„Администратор на държавна помощ“** е лице, което предоставя или управлява, включително разработва държавна помощ или минимална помощ, освен ако със закон не е предвидено друго.
2. **„Банката“** означава групата на ББР АД, банката и всичките дъщерни дружества.
3. **„Държавна помощ“** е всяка помощ, попадаща в обхвата на чл. 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, предоставена от държавата или от общината, или за сметка на държавни или общински ресурси, пряко или чрез други лица, под каквато и да е форма, която нарушава или застрашава да наруши свободната конкуренция чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия, производството или търговията на определени стоки или предоставянето на определени услуги, доколкото се засяга търговията между държавите – членки на Европейския съюз.
4. **„Инициращо звено“** е всяко от звената в Банката, което може да генерира бизнес, както и звената, които по функционална характеристика или по притежавани експертни знания, могат да създават концепции за бизнес развитието на Банката
5. **„Получател на държавна помощ“** е всяко предприятие, за което е предназначена държавна помощ, както и всяко предприятие, което пряко или косвено се облагодетелства от тази помощ, като получава под каквато и да е форма икономическа изгода, и по отношение на която са изпълнени всички елементи за наличие на помощ по смисъла на чл. 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз. За целите на предходното изречение предприятие е всяко лице, което осъществява икономическа дейност без значение на неговата правно-организационна форма, статут и начин на финансиране, независимо от това дали същото формира и разпределя печалба. Когато лицето осъществява едновременно икономическа и неикономическа дейност,



то може да се разглежда като получател на държавна помощ само по отношение на икономическата му дейност, при условие че:

- a. икономическата и неикономическата дейност са напълно отделени финансово-счетоводно по отношение на активите, пасивите, приходите и разходите от дейностите, и/или
- b. е налице фактическо обособяване на съответните дейности чрез отделен субект.

6. **„Програма“** е разработена, предоставена или възможна за прилагане програма с точно определена цел и бюджет, критерии за допустимост на сделките, крайните бенефициери, критерии за допустимост на финансовите посредници и условия за тяхното участие, където това е приложимо, както и механизъм за прилагане, докладване и отчитане на резултатите, с точни отговорности, задължения и права на Банката и на възложителя.

По смисъла на настоящите правила програма и продукт представляват взаимозаменяеми термини.

7. **„Дата на предоставяне на помощта“** е датата на влизане в сила на акта, въз основа на който помощта се предоставя на получателя. По смисъла на настоящите правила, датата на предоставяне на помощта е датата, на която съответното заемно финансиране е включено в портфейла на Банката и/или в гарантирания портфейл от Банката, която дата съвпада с датата на сключване на съответния договор за заем или анекс.

8. **„Възстановяване на неправомерна и несъвместима държавна помощ“** – е изпълнение на комплекс от мерки с цел Получателят на помощ да върне полученото обратно съобразно определени условия, така че да се установи съществуващото положение на пазара преди предоставянето на помощта, все едно същата не е била предоставяна.

9. **„Модул за прозрачност“** – Модул на Европейската комисия за осигуряване на прозрачност на държавните помощи (State Aid Transparency Award Module или TAM). На въвеждане в Модула подлежи информация за помощите, за които в действащи актове на Европейския съюз в областта на държавните помощи са заложили изисквания за прозрачност. Това е интернет базирана информационна система, която се администрира от Европейската комисия и се използва за осигуряване на прозрачност на държавните помощи в съответствие с изискванията на Европейската комисия към държавите членки.

Модулът на ЕК може да бъде достъпен, както следва:



- потребителска част: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/> предназначена за администраторите на помощ, въвеждащи информация в него за предоставените от тях държавни помощи;
- публична част: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public/search/home/> предназначена за търсене на информация за получените държавни помощи от дадено предприятие- Получател на помощ.

## Глава втора. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

### Банката като администратор на държавна помощ

**Чл. 2. (1)** Целта на настоящите правила е да се очертаят задълженията и процедурите, свързани с отговорностите на ББР АД и нейните дъщерни дружества като администратор на държавна помощ. Тези правила предоставят информация относно приложимата правна рамка, ролите и задачите в рамките на Банката.

**(2)** Банката е администратор на помощта в случаите, когато това е възложено с акт на Министерския съвет или съответно с договор за финансиране, гаранционно споразумение или друг договор с ЕК, институция на ЕС, чуждестранна или международна финансова институция или чуждестранен или национален орган, вкл. по реда на чл. 9 от Закона за държавните помощи.

**(3)** Отговорностите Банката като администратор на помощта обхващат определяне на условията, реда и механизма за предоставяне на държавна помощ или на минимална помощ, определяне на мерки за осъществяване на контрол за съответствие на нейното предоставяне с правилата за държавните помощи, регламентирани в правото на Европейския съюз и българското законодателство, уведомяване и съгласуване на помощта със съответните компетентни органи по надлежния ред, гарантиране информирание на получателя на помощта и спазване на изискванията за документиране, поддържане и съхраняване на информация относно съответствието на помощта и докладва по реда на Закона за държавните помощи.

**(4)** С цел изпълнение на функциите си по настоящите правила Банката поддържа вътрешна експертиза за законодателството и добрите практики в областта на държавните помощи.

**(5)** Настоящите правила се прилагат от Банката, отчитайки особеностите на съответния продукт или програма. При необходимост могат да бъдат разработени и утвърдени специфични правила за държавните помощи по отделна програма, които стават неразделна част от настоящите правила.

**(6)** Настоящите правила имат за цел да очертаят и отговорностите на Банката, както и да осигурят спазването на изискванията за предоставяне на държавна помощ по Програма за портфейлни гаранции в подкрепа на ликвидността на предприятия, пострадали от извънредната ситуация и епидемията от COVID-19, възложена за изпълнение от Министерски съвет на Република България на основание Постановление № 52/26.03.2020 г., Решение № 215/27.03.2020 г. и Решение № 310/07.05.2020 г., и изменена в периода на действието ѝ, включително наименованието ѝ, съгласно РМС 797/2020 г., която Програма се изпълнява в рамките на мандат от 500 000 000 (петстотин милиона) лева (Програмата).

### **Преценка за наличие на държавна помощ**

**Чл. 3. (1)** В рамките на извършваните анализи за разработване на Продуктово предложение<sup>1</sup> и при изпълнение на условията на чл.2, ал.2 от настоящите правила, инициращото звено, съвместно с управление „Мониторинг и финансови инструменти“ извършват преценка дали съответния продукт би могъл да се осъществи без предоставяне на държавна помощ.

**(2)** Извършването на преценката се подкрепя с попълването на контролен лист, **Приложение №1** към настоящите Правила.

**(3)** Преценката се извършва при вземане предвид на дефиницията за държавна помощ по чл. 107, пар. 1 от ДФЕС и изследване на наличието на следните елементи:

1. финансиране с държавни ресурси и относимостта на мярката към държавата;
2. наличието на „предприятие“;
3. предоставянето на предимство;
4. избирателността на мярката и
5. засягането на конкуренцията и търговията между държавите членки.

**(4)** Мярката представлява държавна помощ само ако са налице всички елементи, посочени в ал. 3.

**(5)** В случаите на продукти, които се реализират индиректно, чрез партньори/посредници на Банката, преценката за наличието на елементите по ал. 3, се осъществява за всички участници в изпълнението на продукта, т.е. по отношение на партньорите/посредниците и клиентите/крайните получатели на съответното финансиране.

**Чл. 4. (1)** При преценката по чл. 3, ал. 3, т. 1 се вземат предвид условията по Раздел 3 на Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ (Известието) и т. 3.1 от Насоките на ЕК относно държавната помощ за финансовите инструменти по европейските структурни и инвестиционни фондове през програмния период 2014—2020 г.

**(2)** Съгласно актовете по ал. 1, държавните ресурси включват всички ресурси на публичния сектор, в това число ресурсите на вътрешнодържавните субекти (децентрализирани, регионални

---

<sup>1</sup> По смисъла на Политиката за одобрение на нови продукти на ББР.

или други), а при определени обстоятелства (посочени в Известието), и ресурсите на частни организации, когато те подлежат на публичен контрол, дори и ресурсите да не стават собственост на публичния орган. Ресурсите, отпускани от бюджета на ЕС, също се считат за държавни ресурси (и са относими към държавата), ако те са отпуснати при споделено управление и националните органи разполагат с правото на собствена преценка относно използването им.

**(3)** По изключение от ал. 2, ако ресурсите на ЕС се управляват пряко или непряко от ЕС (или от международни институции), а националните органи не разполагат със свобода на преценка, те не представляват държавни ресурси и не са относими към държавата.

**(4)** Ако държавата предоставя принос чрез ресурс на споделено управление или национален ресурс към финансови инструменти, създадени на равнището на ЕС (с пряко или непряко управление от ЕС), приносът ще представлява държавни ресурси и инвестирането му ще бъде относимо към държавата, ако държавата добави условия по отношение на използването на средствата, с изключение на условието средствата да се инвестират на територията на допринасящата държава членка.

**Чл. 5. (1)** При преценката по чл. 3, ал. 3, т. 2 се вземат предвид условията по Раздел 2 на Известието и т. 3.2 от Насоките на ЕК относно държавната помощ за финансовите инструменти по европейските структурни и инвестиционни фондове през програмния период 2014—2020 г.

**(2)** Съгласно документите по ал. 1, „предприятия“ са субектите, извършващи стопанска дейност, независимо от правния им статут и начина им на финансиране. Всяка дейност, която се състои от предлагане на стоки или услуги на пазара, е стопанска дейност.

**(3)** При продукти, които се реализират индиректно, чрез партньори/посредници на Банката, преценката за изпълнение на критериите за предприятие се осъществява за всички участници в изпълнението на продукта, т.е. по отношение на партньорите/посредниците и клиентите/крайните получатели на съответното финансиране.

**(4)** Тъй като партньорите/посредниците обикновено отговарят на критериите за „предприятия“, за тях следва да се извърши преценка дали те представляват само средство за прехвърляне на предимството към крайните получатели, както и относно останалите условия, прилагани спрямо тях по реда на чл. 6.

**(5)** Обикновено не представляват предприятия, получателите които са физически лица (ако не извършват стопанска дейност) или са ангажирани в дейности, които не се считат за стопански по своето естество (вкл. притежаващи или опериращи с инфраструктура, чрез която не се предоставят стоки или услуги на пазар).

**Чл. 6. (1)** При преценката по чл. 3, ал. 3, т. 3 се вземат предвид условията по Раздел 4 на Известието и т. 3.3 от Насоките на ЕК относно държавната помощ за финансовите инструменти по европейските структурни и инвестиционни фондове през програмния период 2014—2020 г.

**(2)** Съгласно документите по ал. 1, „предимство“ е всяка икономическа полза, която едно предприятие не би могло да получи при обичайни условия на пазара. Предимство може да е налице

не само при предоставянето на положителни икономически ползи, но и при освобождаването от икономически тежести.

**(3)** Наличието на обичайни пазарни условия може да бъде установено пряко по следният начин:

1. при „*pari passu*“ сделки: сделки, които се извършват при едни и същи условия (и следователно при едно и също ниво на риск и възвръщаемост) от публични инвеститори и частни оператори, които са в съпоставимо положение (съобразно условията по параграфи 86-88 от Известието). Посоченият подход е подходящ при определяне на пазарни условия, в случаите, в които Банката участва в съвместни сделки (споделяне на риска чрез предоставяне на финансиране или гаранции) с партньор/посредник. В случаите на „*pari passu*“ сделки, при които е налице икономически значимо участие на частни оператори (не по-малко от 30%) се счита, че сделката е при пазарни условия и на ниво клиент/краен получател.

2. когато пазарните условия са установени в резултат от проведена състезателна, прозрачна, недискриминационна и безусловна процедура (при условията на параграфи 89-96 от Известието). Посоченият подход е подходящ при определяне на пазарна стойност на възнаграждение, дължимо на посредник (в случай, че се предвижда такова).

**(4)** В случаите, когато съответствието с пазарните условия не може да бъде установено пряко, може да бъде приложен някой от следните подходи: въз основа на сравнителни проучвания на съпоставими сделки (по реда на параграфи 98-100 от Известието) или други методи за оценка (например вътрешната норма на възвръщаемост или нетната настояща стойност на инвестициите до равнище, което би било приемливо за частен оператор в условията на пазарна икономика, по реда на параграфи 101-105 от Известието).

**(5)** На ниво клиент/краен получател при заеми или гаранции пазарни условия могат да са налице в случаите, когато заемите съответно гаранциите отговарят на условията, определени в Съобщението за референтните лихвени проценти<sup>2</sup> или в раздел 3 от Известието относно гаранциите<sup>3</sup>, се счита, че заемът или гаранцията има пазарна съвместимост и следователно не представлява държавна помощ за крайните получатели. Стойностите в посочените актове представляват ориентир, вместо който могат да бъдат приложени и други цени, в случай, че са налице данни по съпоставими сделки.

---

<sup>2</sup> Съобщение на Комисията относно преразглеждане на метода за определяне на референтните и скотови лихвени проценти (ОВ С 14, 19.1.2008 г., стр. 6—9).

<sup>3</sup> Известие на Комисията относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора за ЕО по отношение на държавните помощи под формата на гаранции (ОВ С 155, 20.6.2008 г., стр. 10), изменено с Поправка на Известие на Комисията относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора за ЕО по отношение на държавните помощи под формата на гаранции (ОВ С 244, 25.9.2008 г., стр. 32).

**(6)** В случаите, когато Банката съ-инвестира с партньор/посредник и публичният и частният оператор не предоставят финансирането при еднаква цена, в договорните отношения с партньора/посредника следва да се осигури, че същият представлява само средство за насочване на ресурса към клиента/крайния получател и не получава икономическа полза.

**(7)** В случаите на гаранции, когато не се прилага пазарна премия, партньорът/посредникът следва да осигури прехвърляне на ползата, като приложи подходящи механизми за прехвърляне на ползата, включително под формата на по-облекчени изисквания за обезпеченост, по-ниски лихви и/или други компоненти от цената на кредита, включително финансиране на по-рискови кредити и клиенти, по-големи обеми на финансиране, в сравнение с прилаганите съгласно техните стандартни правила и политики без използването на гаранциите, предоставени от банката.

**(8)** На ниво клиент/краен получател наличието на предимство може да бъде изключено и когато са налице условията на Съобщението на Комисията за прилагането на правилата на Европейския съюз към компенсацията, предоставена за предоставянето на услуги от общ икономически интерес.

**Чл. 7. (1)** При преценката по чл. 3, ал. 3, т. 4 се вземат предвид условията по Раздел 5 на Известието.

**(2)** Съгласно Известието, избирателност е налице при мерки, които предоставят предимство по избирателен начин на определени предприятия или категории от предприятия или на някои икономически сектори. Избирателността по същество на една мярка предполага, че тя се прилага само за някои (групи от) предприятия или определени сектори от икономиката в дадена държава-членка.

**Чл. 8. (1)** При преценката по чл. 3, ал. 3, т. 5 се вземат предвид условията по Раздел 6 на Известието.

**(2)** Съгласно Известието, нарушение на конкуренцията обикновено се счита, че е налице когато държавата предоставя финансово предимство на предприятие в либерализиран сектор, на който има или би могло да има конкуренция.

**(3)** Съгласно Известието, публичното финансиране засяга търговията между държавите-членки, когато помощта засилва позицията на дадено предприятие в сравнение с други предприятия, които се конкурират във вътрешната за ЕС търговия. Засягане на търговията може да е налице и в случаите, когато получателят не участва пряко в трансгранична търговия или не предоставя услуги извън своята държава на произход, когато това затруднява навлизането на пазара на оператори от други държави членки.

**(4)** Засягане на търговията и конкуренцията може да не е налице в следните специфични случаи: законов монопол (съгласно условията по параграф 188 от Известието), естествен монопол (параграф 211 от Известието), мярката има чисто местно въздействие (параграфи 196, 197, 210 от Известието).

**Глава трета.**  
**ВИДОВЕ ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ.**  
**ПРИЛОЖИМИ ПРАВИЛА**

**Чл. 9. (1)** В случаите, когато в рамките на извършваните анализи за разработване на Продуктово предложение отговарящо на условията по чл.2, ал.2 на настоящите правила се установи, че съответния продукт не може да се осъществи без държавна помощ, на база на аналитичната подготовка на параметрите на продукта инициращото звено, съвместно с управление „Мониторинг и финансови инструменти“ извършват преценка относно прилагането на някои от следните режими на държавни помощи:

1. минимални помощи;
2. помощи попадащи в обхвата на груповото освобождаване;
3. помощи, подлежащи на нотификация.

**(2)** Преценката по ал. 1 се прави при вземане предвид на изискванията на съответния вид правила за държавни помощи за допустими крайни получатели, финансирани дейности и разходи, максимален размер на помощта, предвидени проценти на съфинансиране, минимално частно участие и други условия и параметри на помощта и съотнасянето им към предвижданите цели и параметри на потенциалния продукт.

**(3)** В случаите на продукти, които се реализират индиректно, чрез партньори/посредници на Банката, изборът на най-подходящи приложими правила за държавни помощи се прави, като се вземат предвид и приложимите условия на правилата за държавните помощи и спрямо съответната група партньори/посредници.

**(4)** В случай, че продукта се разработва в изпълнение на договор или административен акт за финансиране и в посочените документи за възлагане са предвидени условия относно приложимите правила за държавни помощи, Продуктовото предложение следва да е съобразено с посочените правила.

**Минимални помощи**

**Чл. 10. (1)** Основните приложими правила за минимални помощи са уредени в Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията и предоставят възможност за получаване на помощ до определен праг, без съществени ограничения относно допустимите крайни получатели и финансираните дейности. Посоченият регламент не се прилага за финансиране в сектора на първичното производство на селскостопански продукти, където е приложим Регламент (ЕС) № 1408/2013 и съответно в сектора на рибарството и аквакултурите, където приложим е Регламент (ЕС) № 717/2014. Налице са и специфични правила за минимална помощ в областта на УОИИ, уредени в Регламент (ЕС) № 360/2012 на Комисията.

**(2)** Правилата за минимални помощи съдържат следните специфични условия за помощта под формата на заеми и гаранции:

1. Условия, свързани с определяне на брутен еквивалент на безвъзмездната помощ, прилагани с оглед спазване на прага за минимална помощ и изискванията за прозрачност на помощта;

2. Условия, свързани с гарантиране спазване на правилата за държавни помощи на ниво финансов посредник, в случай че продуктът се осъществява чрез финансови посредници.

**(3)** Предвид обстоятелството, че Регламентът урежда два подхода за определяне на брутен еквивалент на безвъзмездната помощ преди финализиране на Продуктовото предложение се извършва анализ, кой от двата подхода би бил най-подходящ за съответния продукт.

**(4)** Параметрите на продукта или друг документ разработен за внедряване на продукта и съответно договорът с партньора/посредника (в случай, че има такъв) или съответно приложение към тях, следва да включват:

1. Позоваване на Регламента за помощта de minimis и цитиране неговото заглавие и номер на публикация в Официален вестник на Европейския съюз. Посоченото заедно с информация за размера на отпуснатата помощ de minimis (брутния еквивалент на безвъзмездната помощ) и за нейния характер на помощ de minimis се урежда като задължение включване в договора за кредит.

2. Указания за изчисление на брутния еквивалент на безвъзмездната помощ съобразени с **Приложение 2**;

3. Изисквания за проверка на получената минимална помощ в Информационна система "Регистър на минималните помощи" и чрез изискване на декларация за получените минимални помощи;

4. Пояснения и задължения за проверка във връзка с дефиницията и изискванията спрямо „едно и също предприятие“ по смисъла на Регламента;

5. Изисквания за проверка за съответствие с предмета на Регламента (секторни ограничения);

6. Задължения за документиране и съхранение на документите, съдържащи цялата информация, която е необходима, за да се докаже, че са спазени условията на Регламента за период от 10 бюджетни години съобразно изискванията на Регламента и вътрешните правила на банката;

7. уреждане на отношенията между страните относно вписване на минималната помощ в Информационна система "Регистър на минималните помощи" в сроковете по чл. 34 от Закона за държавните помощи.

## **Помощи, попадащи в обхвата на груповото освобождаване**

**Чл. 11. (1)** Основните правила за групово освобождаване са уредени в Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията, който урежда множество помощи категории помощи, освободени от задължението за уведомяване (нотификация), съобразени със специфични цели и области на финансиране. Предвид обстоятелството, че по отношение на някои от категориите помощи в посочения регламент са налице ограничения за финансиране в секторите на първичното производство на селскостопански продукти и рибарството и аквакултурите са налице регламенти за групово освобождаване в съответните сектори (Регламент (ЕС) № 702/2014 на Комисията и съответно Регламент (ЕС) № 1388/2014 на Комисията). Специфични условия, при които помощ за УОИИ е освободена от задължението за уведомяване са уредени в Решение на Комисията от 20 декември 2011 година.

**(2)** Специфичните области/дейности обхванати от регламента за групово освобождаване са следните:

1. регионални помощи;
2. помощи за МСП под формата на инвестиционни помощи, оперативни помощи и достъп на МСП до финансиране;
3. помощи за опазване на околната среда;
4. помощи за научноизследователска и развойна дейност и иновации;
5. помощи за обучение;
6. помощи за наемане на работещи в неравностойно положение и работещи с увреждания;
7. помощи за отстраняване на щети, причинени от някои природни бедствия;
8. социални помощи за транспорт за живеещите в отдалечени региони;
9. помощи за широколентови инфраструктури;
10. помощи за култура и опазване на културното наследство;
11. помощи за спортна и мултифункционална инфраструктура за отдих;
12. помощи за местни инфраструктури;
13. помощи за регионални летища; и
14. помощи за пристанища.

**(3)** Към момента на разработване на правилата е преминал втори етап на публични консултации на проект на регламент за изменение на горния регламент, въвеждащ следните допълнителни области/дейности:

1. помощи за проекти по цел „Европейско териториално сътрудничество“; и
2. помощи, включени във финансови продукти, които се подкрепят от фонд InvestEU.

**(4)** В рамките на анализите за разработване на Продуктовото предложение определянето на приложимата категория помощ се прави при вземане предвид на изискванията на съответната категория помощ за допустими крайни получатели, финансирани дейности и разходи, максимален размер на помощта, предвидени проценти на съфинансиране, минимално частно участие и други условия и параметри на помощта и съотнасянето им към предвижданите цели и параметри на потенциалния продукт.

**(5)** Параметрите на продукта или друг документ разработен за внедряване на продукта и съответно договора с партньора/посредника (в случай, че има такъв) или съответно приложение към тях, следва да съдържат както общите условия по Регламента (уредени в глава първа), така и специфичните условия, приложими за съответната категория помощ.

**(6)** Документите по ал. 5, съдържат най-малко:

1. Позоваване на Регламента за групово освобождаване и цитиране неговото заглавие и номер на публикация в Официален вестник на Европейския съюз. Посоченото заедно с информация за размера на отпуснатата помощ се урежда като задължение включване в договора за кредит.

2. Условия за съответствие с приложимите дефиниции, допустими разходи, максимални размери, проценти на съфинансиране/запазване на риска и обхват (допустими/недопустими сектори и дейности), приложими за съответния вид помощ, изисквания към получателите на помощта (категория предприятие, специфични изисквания за проверка дали предприятието е в затруднено положение);

3. Условия за постигане на съответствие с изискванията за прозрачност на помощта, включително за определяне на brutния еквивалент на безвъзмездната помощ (в случаите, когато това се изисква за съответния вид помощ) на помощите под формата на заеми и гаранции, въз основа на референтния процент<sup>4</sup> към момента на предоставяне на помощта или съответно въз основа на указанията, дадени в Известието на Комисията относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора за ЕО по отношение на държавните помощи под формата на гаранции;

4. Праговете на помощ по чл. 4 от Регламента относими към продукта. Праговете могат да бъдат изразени в номинална стойност на гарантирания/отпуснатия заем или в брутен еквивалент на безвъзмездната помощ (съобразно предвиденото в регламента за съответната категория помощ) или съответно в номиналния размер на националния ресурс в случаите на продукти, които се подкрепят от фонд InvestEU (съгласно проекта за изменение на регламента).

5. Условия за кумулиране на помощта, включително проверка за получени помощи в Модул за прозрачност на държавните помощи на Европейската комисия, Информационна система "Регистър на минималните помощи" и други публични източници.

6. Задължения за документиране и съхранение на документите, съдържащи цялата информация, която е необходима, за да се докаже, че са спазени условията на регламента за

---

<sup>4</sup> По смисъла на Съобщението за референтните лихвени проценти

период от 10 бюджетни години съобразно изискванията на регламента и вътрешните правила на Банката;

7. други изисквания към структуриране и изпълнение на продукта относими към съответната категория помощ.

**(7)** В случаите, когато изрично е предвидено за съответната категория помощ, че финансирането на крайните получатели се предоставя от финансови посредници, които се избират по открит, прозрачен и недискриминационен начин въз основа на обективни критерии, документите за стартиране на продукта и редът за неговото стартиране се съобразяват с посочените изисквания.

### **Помощи, за които се изисква уведомяване на ЕК**

**Чл. 12. (1)** В случаите, когато помощта не попада в обхвата на чл.11, тя може да бъде предоставена след уведомяване на ЕК и приемане на решение за съвместимост на помощта.

**(2)** В случаите по ал. 1 в рамките на анализите за разработване на Продуктовото предложение, се извършва преценка на база публикуваните от ЕК хоризонтални правила за държавни помощи (напр. насоки, рамки, съобщения в областта на научни изследвания и иновации, рисково финансиране, околна среда и енергийна ефективност, оздравяване и реструктуриране, подкрепа на работници в неравностойно положение) или временни правила, обвързани с условията на икономическа криза или съответно секторните правила за държавни помощи, подлежащи на уведомяване (напр. в секторите транспорт, финансов сектор, широкополусов достъп, електричество, радио и телевизия, пощенски услуги и др.), дали предвижданите параметри на продукта биха могли да попаднат в обхвата на посочените правила.

**(3)** В случаите, когато продуктът **не** попада в обхвата на ал.2 се подготвя нотификация директно на основание чл. 107 от ДФЕС, като параметрите и останалите условия по продукта се разработват по начин, който да предостави възможност за обосноваване на съответствие със следните критерии за оценка на съвместимост на помощта:

1. принос за постигането на ясно определена цел от общ интерес;
2. необходимост от публична намеса на държавата: мярката за държавна помощ следва да бъде насочена към ситуация, в която помощта може да доведе до съществено подобрене, което пазарът не може да постигне сам, като премахне дадена пазарна неефективност;
3. целесъобразност на мярката за помощ: мярката за държавна помощ следва да бъде целесъобразен инструмент на политиката, който допринася за целта от общ интерес;
4. стимулиращ ефект: мярката за държавна помощ следва да променя поведението на съответните предприятия по такъв начин, че те да започнат допълнителна дейност, която не биха осъществявали без помощта или биха осъществявали по ограничен или различен начин;
5. пропорционалност на помощта (ограничаване на помощта до необходимия минимум);
6. избягване на неоправданите отрицателни ефекти върху конкуренцията и върху търговията между държавите членки: отрицателните ефекти на мярката за държавна помощ

следва да бъдат ограничени в достатъчна степен, така че общият ефект на мярката да бъде положителен;

**(4)** Параметрите на продукта или друг документ, разработен за внедряване на продукта и съответно договорът с партньора/посредника (в случай, че има такъв) или съответно приложение към тях, следва да бъдат съобразени с условията по ал. 2 и 3 и да съдържат условията на актовете, посочени в тях, както и условията на решението, с което ЕК одобрява мярката като съвместима помощ. Примерни минимално изискващи се контроли са включени в **Приложение №4**.

#### **Общи изисквания**

**Чл. 13. (1)** В споразуменията с финансовите посредници им се възлагат задължения, осигуряващи спазването на приложимо национално и европейско законодателство в областта на държавните и минимални помощи както от страна на финансовите посредници, така и от страна на получателите на помощ. Спазването на параметрите и условията на мярката за помощ по съответната програма/продукт от Финансовите посредници, съответно от Крайните получатели на помощта подлежи на мониторинг, както от водещото бизнес звено за програмата/продукта в Банката и възложителите в съответствие с чл. 2, ал.2 от настоящите правила, така също и от компетентните национални институции и институции на ЕС.

**(2)** Чрез финансовите посредници се осигурява изпълнение на задължението за информиране на всеки получател на помощ за вида, размера, основанията за предоставяне и съвместимостта на помощта чрез посочване на акта на Европейския съюз, неговото наименование и публикуване в "Официален вестник" на Европейския съюз, както и за произтичащите от получаването на помощта задължения за получателя на помощ. За целта на финансовите посредници се предоставя стандартизиран формат на информацията по предходното изречение.

**(3)** Информацията по ал. 2 следва да се включва задължително от финансовия посредник в договора за кредит или друга официална комуникация с получателя на помощта, който по своята същност представлява акт за предоставяне на помощта. Включването на тези текстове в договорите с Получателите на помощ се проследяват в процеса на извършваните от водещото бизнес звено в Банката проверки.

### **Глава четвърта. ПРОЦЕДУРИ ЗА СЪГЛАСУВАНЕ И УВЕДОМЯВАНЕ**

**Чл. 14. (1)** С цел осигуряване на съответствие на предоставените държавни помощи с правилата на Европейския съюз и националната уредба в Закона за държавните помощи, се предвиждат съответни процедури по взаимодействие на Банката като администратор на помощ с министъра на финансите, съответно ЕК.

(2) Преди приключване на вътрешното съгласуване на продукта, по отношение на неговите цели, параметри, подход за изпълнение и други характеристики се провеждат пазарни консултации, където е приложимо. Пазарните консултации обхващат задължително и консултиране относно приложимите правила за държавни помощи, в случай, че е приложим повече от един подход за определянето им.

### **Минимални помощи**

**Чл. 15. (1)** Съгласно законодателството на ЕС и съгласно чл. 32, ал. 1 от Закона за държавните помощи при предоставянето на минимална помощ не се изисква предварително уведомяване или съгласуване с министъра на финансите или ЕК.

(2) Предварителното съгласуване на мерки с министъра на финансите, които са планирани да се предоставят в съответствие с действащите регламенти за минимална помощ е по преценка на Банката, при констатирана такава необходимост. При внасяне на Продуктовото предложение за одобрение от управителен орган, инициращото звено по своя преценка или съгласувано с управление „Мониторинг и финансови инструменти“, може да предложи на управителния орган при одобрение на Продуктовото предложение да се вземе решение за представянето му за становище от министъра на финансите относно съответствието му с правилата за минимални помощи.

(3) В случаите по ал. 2, при получаване на становище, съдържащо препоръки за привеждане в съответствие на условията по продукта, инициращото звено отразява направените препоръки, като съгласувано с управление „Мониторинг и финансови инструменти“ може да изготви аргументи за неприемането на някои от тях и внесе отново Продуктовото предложение за одобрението му от управителен орган.

(4) В случай, че не се съгласува с министъра на финансите, Продуктовото предложение се внася за одобрение от управителния орган, придружено с попълнен контролен лист по образец съгласно **Приложение №3**. Контролният лист се попълва съвместно от инициращото звено и управление „Мониторинг и финансови инструменти“.

(5) Предоставената по продукта минимална помощ, подлежи на вписване в Информационна система "Регистър на минималните помощи" по реда на чл. 9, ал. 4 от Правилника за прилагане на Закона за държавните помощи в срока по чл. 34, ал. 1 от Закона за държавните помощи.

### **Помощи, попадащи в обхвата на груповото освобождаване**

**Чл. 16. (1)** В случай че продуктът е разработен по правилата за държавна помощ, подлежаща на групово освобождаване, условията по продукта подлежат на задължително съгласуване с министъра на финансите по реда на чл. 27 и 28 от Закона за държавните помощи след

одобрението на Продуктовото предложение от управителния орган и преди стартирането на продукта.

**(2)** При предоставянето на пакета документи на министъра на финансите за оценка на съответствието на мярката по ОРГО се представя и попълнен контролен лист за съответния вид държавна помощ за предварително съгласуване съгласно образец, представен от МФ и наличен на интернет страницата на дирекция „Държавни помощи и реален сектор“, Министерство на финансите (МФ): <http://stateaid.minfin.bg/bg/page/466>. При попълване на контролния лист се съобразяват последните изменения на регламента за групово освобождаване към датата на попълване на контролния лист. Подготовката на пакета документи и контролния лист за представяне на министъра на финансите се подготвя съвместно от инициращото звено и управление „Мониторинг и финансови инструменти“.

**(3)** В случай, че становището съдържа препоръки за привеждане на условията по продукта в съответствие със съответния регламент за групово освобождаване, същите се привеждат в съответствие от инициращото звено, съгласувано с управление „Мониторинг и финансови инструменти“. Условията по продукта се съгласуват повторно с министъра на финансите в случай, че необходимостта от това е изрично посочена в писмото за съгласуване на мярката или са налице препоръки, които не могат да бъдат отразени. Продуктът стартира след положително становище на министъра на финансите. Преди стартирането му измененията в продукта се одобряват от управителния орган.

**(4)** Горните стъпки се прилагат и в случаите на държавна помощ, освободена от задължението за уведомяване на основание, различно от регламента за групово освобождаване.

**(5)** След стартиране на продукта в сроковете по чл. 11 от Регламент (ЕС) №651/2014 г. на Комисията се предоставя обобщената информация, посочена в член 11, в стандартизирания формат, определен в приложение II, чрез Системата за електронно уведомяване за държавна помощ на Европейската комисия - State Aid Notification Interactive 2 (система „SANI 2“). Информацията се попълва от инициращото звено, със съдействието на управление „Мониторинг и финансови инструменти“. Преди финализиране на информацията в интерактивна система SANI 2, информацията се съгласува с ресорен изпълнителен директор и се предоставя за съгласуване на министъра на финансите на хартиен носител. Информацията се финализира в системата в случай, че не постъпят препоръки.

**(6)** Съгласно условията на чл. 9 и чл. 11 от Регламента следва да бъде публикуван пълният текст на мярката. С оглед спазване на посоченото изискване текстът на мярката се предоставя на отдел „Връзки с обществеността“ за публикуване на сайта на Банката.

**Чл. 17. (1)** В съответствие с чл. 1, пар. 2 от Регламент (ЕС) №651/2014 г., схеми за част от категориите помощ по регламента със среден годишен бюджет надхвърлящ 150 млн. евро, могат да бъдат приложени за срок по-дълъг от шест месеца от влизането им в сила само след като ЕК оцени план за оценка, изпратен от държавата членка до Комисията.

(2) Съгласно проекта за изменение на регламента, в случаите на помощи, включени във финансови продукти, които се подкрепят от фонд InvestEU само средствата от компонента на държавата- членка се вземат предвид при преценка относно прага по ал. 1.

**Чл. 18.** Помощите, предоставени в съответствие с Регламента, подлежат на вписване от инициращото звено в Модул за прозрачност на държавните помощи на Европейската комисия в съответствие с условията, уредени в чл. 9 и чл. 11 от регламента.

#### **Помощи, за които се изисква уведомяване на ЕК**

**Чл. 19. (1)** След одобрение на параметрите на продукта от управителния орган инициращото звено, със съдействието на управление „Мониторинг и финансови инструменти“, изготвя уведомление чрез нотификационна форма в системата SANI2, което се съгласува с ресорен изпълнителен директор. Уведомлението се изготвя при прилагане на стъпките по **Приложение №5**.

(2) Документите уреждащи целите, съдържанието и конкретните параметри на конкретния продукт и на помощта, предоставена чрез него и проекта на уведомление се предоставят на министъра на финансите за съгласуване по реда на чл. 22, ал. 3 от Закона за държавните помощи чрез системата SANI2 и чрез придружително писмо подготвено съвместно от звената по ал. 1 и подписано в съответствие с правилата на Банката.

(3) При съгласуването, министърът на финансите може да предлага мерки за привеждането на документите по ал. 2 в съответствие, когато констатира, че не са в съответствие с правото на Европейския съюз и българското законодателство в областта на държавните помощи, като уведомява администратора на помощ в предвидените срокове и предлага мерки за привеждането им в съответствие.

(4) Инициращото звено, съвместно с управление „Мониторинг и финансови инструменти“ привежда документите в съответствие с предложените мерки или изготвя мотиви за непривеждането им като предлага на управителния орган предоставянето на министъра на финансите на писмена декларация и мотиви за непривеждането в съответствие.

(5) Уведомлението се предоставя на ЕК чрез министъра на финансите и чрез системата SANI2.

(6) В случай, че в рамките на нотификацията от страна на ЕК бъде поискана допълнителна информация или да бъдат отправени препоръки за привеждане на мярката в съответствие с правила за държавни помощи, инициращото звено, съвместно с управление „Мониторинг и финансови инструменти“, подготвя исканата информация и извършва необходимите промени в указаният от ЕК срок, като след съгласуване с ресорен изпълнителен директор ги предоставя на ЕК координирано с министерство на финансите.

(7) В съответствие с чл. 3 от Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 година за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането

на Европейския съюз помощ (продукта), за която се отправя уведомление, не се въвежда в действие преди Комисията да вземе или да се счита, че е взела решение за разрешаването на такава помощ.

**(8)** В случай, че при разработване на продукта е установено, че определени параметри или други условия по продукта е необходимо да бъдат уточнени с ЕК, в доклада за одобрение на продукта се предлага прилагане на процедура по предварително уведомяване (пренотификация) съгласно Кодекса на най-добри практики при провеждане на процедури на контрол на държавните помощи на Европейската комисия. При прилагане на посочената процедура до етапа на представяне на уведомлението на ЕК, процедурата протича по реда описан в ал. 1-5, като след подаване на уведомлението комуникацията с ЕК протича по опростен ред, описан в посочения Кодекс.

**(9)** В случай, че в резултат от пре-нотификацията е налице становище от ЕК, че мярката представлява държавна помощ, която не е освободена от уведомление, задължително следва да се приложи и процедура по нотификация.

**Чл. 20.** Предоставените помощи подлежат на вписване в Модул за прозрачност на държавните помощи на Европейската комисия в съответствие с условията, уредени в съответния акт от законодателството на ЕС, уреждащ условията за отпускане на помощта или съответно в Съобщение на Комисията за изменение на съобщенията на Комисията, свързани съответно с Насоките на ЕС относно прилагането на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разгръщане на широколентови мрежи, Насоките за регионална държавна помощ за периода 2014 — 2020 г., Насоките за държавната помощ за филми и други аудио-визуални произведения, Насоките относно държавните помощи за насърчаване на инвестициите в рисковото финансиране и Насоките относно държавните помощи за летища и авиокомпаниии.

### **Нотификация за правна сигурност**

**Чл. 21. (1)** В случаите, когато при разработвания продуктов проект, направените анализи водят до извод, че финансирането по продукта не представлява държавна помощ, но са налице известни колебания относно изключването на помощта или съответно условията за изключване на помощта не са ясно уредени в законодателството на ЕС, условията на съответния продукт могат да бъдат нотифицирани пред ЕК за правна сигурност.

**(2)** В случаите по ал. 1, инициращото звено, съвместно с управление „Мониторинг и финансови инструменти“ предлага прилагането на горната процедура в доклада за одобрението на продукта от УС. В този случай се прилага процедурата изложена в чл. 17, както и изискването за отлагателна клауза по чл. 3 от Регламент (ЕС) 2015/1589.

## **Изменение на одобрени държавни помощи**

**Чл. 22. (1)** Съгласуването на изменението на одобрени държавни помощи се извършва по реда, приложен за тяхното одобрение.

**(2)** В случаите, когато се изменя съществуваща помощ, попадаща в обхвата на груповото освобождаване, измененията на помощта се извършват след съгласуване с министъра на финансите по реда на Закона за държавните помощи. За изменението се попълва форма за изменение на съществуваща държавна помощ в система „SANI 2“ , като се прилага редът по чл. 14.

**(3)** Изменение по ал. 2 представлява изменение, което може да повлияе на съвместимостта на схемата за помощ по смисъла на Регламент (ЕС) №651/2014 или което може съществено да повлияе на съдържанието на одобрения план за оценка (в случай, че е приложимо);

**(4)** В случаите, когато се изменя съществуваща нотифицирана помощ, измененията на помощта се извършват в съответствие с чл. 4 от Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията и съответно се прилага реда по чл. 17.

**(5)** Изменение по ал. 4 съгласно чл. 4, пар. 1 от Регламент (ЕО) № 794/2004 представлява всякакво изменение, различно от промени от чисто формален или административен характер, което не оказва влияние върху оценката на съвместимостта на мярката за помощ с общия пазар. Увеличение на първоначалния бюджет на дадена съществуваща схема за помощ до 20 % не се счита за промяна на съществуваща помощ.

**(6)** В случаите по чл. 4, пар. 2 от Регламент (ЕО) № 794/2004 или съответно в случаите, уредени в други актове от правото на ЕС, може да бъде приложена опростена процедура по уведомяване.

**(7)** Изменението се привежда в действие след одобрението му от компетентен орган по надлежния ред.

## **Глава пета. МОНИТОРИНГ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ПОМОЩТА**

### **Отговорности, свързани с Мониторинг**

**Чл. 23. (1)** Обхватът на проверките трябва да включва проверки относно прилагането на правилата за държавна помощ, в зависимост от специфичните характеристики на съответния продукт. Проверките следва да се извършват в рамките на административните проверки в Банката и проверките на място.

**(2)** Административните проверки се извършват въз основа на предвидените по съответния продукт форми и ред за отчетност заложи и в договорите с партньорите/посредниците.

- (3) Проверките на място се извършват при финансовия посредник и целят да установят прилаганите от него процедури за гарантиране на съответствието с правилата за държавни помощи и за документиране и съхранение на информацията, документиращи съответствието.
- (4) В рамките на проверките по ал. 3 се извършват и проверки на индивидуални кредитни досиета на извадков принцип. При извършване на проверките може да бъдат приложени съответните контролни листа за одобрение на съответния вид помощ, приложения към настоящите правила.
- (5) Проверката на място се прави минимум веднъж годишно като се извършва от бизнес звеното, водещо за реализиране на продукта/програмата.
- (6) При установяване на пропуски, звеното по ал. 5, предприема необходимите мерки и дава указания, за да осигури последващо успешно реализиране на продукта и спазване на правилата за прилагане на държавна или минимална помощ.
- (7) До 31 декември на предходната година водещото за продукта звено изготвя годишен план на проверките на приложението на помощите по съответната мярка за помощ, който ще реализира през следващата календарна година. Годишният план се предоставя за одобрение от ресорния изпълнителен директор. Когато продуктът/програмата се приема в рамките на годината, може да се изготви и реализира междинен годишен план за проверки.
- (8) Водещото/ите за продукта/програмата бизнес звено/звена информира/т ресорния изпълнителен директор за извършените проверки.
- (9) При констатиране на системни нарушения се изготвя доклад до управителния орган за направените констатации, за отправените препоръки към съответните партньори/посредниците по програмата, както и за предприетите мерки за тяхното отстраняване и др.
- (10) За всяка извършена проверка в съответствие с годишния план се изготвя паметна записка, в която се отбелязват обекта и обхвата на проверката, проверените досиета по сделки, констатирани нарушения и резултати, предприети мерки за отстраняване на нарушенията.

#### **Несъвместима помощ. Възстановяване на помощта**

- Чл. 24. (1)** В случай, че в резултат от проверките се установят несъответствия, които могат да доведат до несъвместимост на помощта несъответствията се документират в доклада по чл. 23 , ал.9.
- (2) В случай на одобрение на доклада от органа по чл. 23, ал.9 се пристъпва към изключване на съответния кредит от гарантирания портфейл, съответно от портфейла със заеми.
- (3) В случай, че във връзка със съответния кредит е извършено плащане по искане за плащане по гаранция (при гаранционни продукти) или съответно кредитът не подлежи на замяна с допустим кредит при портфейл от заеми (при заемни продукти), платените суми подлежат на възстановяване по реда на чл. 37 от Закона за държавните помощи и чл. 13, чл. 16 и чл. 17 от Правилника за прилагане Закона за държавните помощи.

(4) Възстановяването на неправомерна и несъвместима държавна помощ по решение на Европейската комисия, както и възстановяване на неправилно използвана държавна помощ се извършва по реда предвиден в глава шеста на Закона за държавните помощи.

## **Глава шеста. ГОДИШНО ДОКЛАДВАНЕ**

**Чл. 25. (1)** Отговорностите за отчетност и докладване, включват и задължението за докладване по чл. 48 от Закона за държавните помощи, при спазване на сроковете, указани в посочената норма.

(2) Докладите се изготвят от съответното бизнес звено със съдействието на „Мониторинг и финансови инструменти“ съгласно изискванията и образците, предвидени в Глава III от Регламент № 794/2004 г. или съответно в регламента за групово освобождаване или друг акт от правото на ЕС предвиждащ специфични условия.

(3) За всяка схема за помощ се изготвя отделен доклад.

(4) Докладът се представя за одобрение от управителния орган. Отчетната информация следва да бъде представена на министъра на финансите до 31 март.

(5) Изпратеният до министъра на финансите доклад се публикува на интернет страницата на ББР АД или на съответното дружество от групата на ББР АД определено за администратор съгласно чл.2, ал.2 от настоящите правила.

## **Глава седма ЛИЧНИ ДАННИ**

**Чл. 26. (1)** При изпълнение на настоящите правила, служителите в рамките на Групата на ББР прилагат одобрената цялостна система от вътрешни правила, политики, технически и организационни мерки, които Групата прилага, с цел да гарантира, че нейните служители, контрагенти и всички други физически и юридически лица, обработващи лични данни от името на ББР, стриктно ще спазват изискванията на Регламент 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27.04.2016 г., Закона за защита на личните данни и вътрешните документи относно защитата на личните данни.

(2) Като администратор на държавна помощ ББР обработва лични данни на законово основание във връзка с чл. 6, т. 1, буква „в“ и/или буква „д“ от Регламент (ЕС) 2016/679) при упражняване на официални правомощия, които са предоставени на администратора, при спазване на принципите за прозрачност и законосъобразност, така както са посочени в Съображения 39-46 от Регламент ЕС 2016/679.

**(3)** „Лични данни“, съгласно чл.4 от Регламент ЕС 2016/679, които са посочени в договора за кредит или съдържащи се в предоставени документи, по повод искане за кредит и/или описани в сключения договор за кредит, както и тези, които касаят последващото издължаване и администриране на кредита могат да бъдат предавани от банката-партньор на ББР АД.

**(4)** При сключване на Споразумения между ББР и банките–партньори по съответната програма, последните следва да получат от Кредитополучателите по Програмата тяхното свободно и информирано съгласие, че ББР, в качеството на администратор на лични данни, има право да събира, обработва и съхранява предоставените лични данни, във връзка с отпускане на държавна помощ.

## ЧАСТ II

# ПРАВИЛА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО ЗА ДЪРЖАВНИТЕ ПОМОЩИ ПО ПРОГРАМА ЗА ПОРТФЕЙЛНИ ГАРАНЦИИ В ПОДКРЕПА НА ЛИКВИДНОСТТА НА ПРЕДПРИЯТИЯ, ПОСТРАДАЛИ ОТ ИЗВЪНРЕДНАТА СИТУАЦИЯ И ЕПИДЕМИЯТА ОТ COVID-19, ВЪЗЛОЖЕНА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ ОТ МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

## Глава първа.

### ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

**Чл. 27. (1)** За целите на настоящата част втора Програма означава „Програмата за портфейлни гаранции в подкрепа на ликвидността на предприятия, пострадали от извънредната ситуация и епидемията от COVID-19“, възложена от Министерски съвет на Република България за изпълнение от „Българска банка за развитие“ АД на основание на негови Постановление № 52/26.03.2020 г., Решение № 215/27.03.2020 г. и Решение № 310/07.05.2020 г. заедно с техните изменения в периода на действието ѝ, която Програма се изпълнява в рамките на мандат от 500 000 000 (петстотин милиона) лева (Програмата).

**(2)** ББР е определена за администратор на държавна помощ по Програмата с акт на Министерски съвет. Като такава, Банката изпълнява и носи отговорност за възложените ѝ функции както по отношение на вътрешното им прилагане, така и спрямо предоставящия помощта, получателя на помощта и банките - партньори, като отговаря за законосъобразното предоставяне, мониторинг и докладване на предоставената държавна помощ в съответствие с приложимото национално и европейско законодателство в областта на държавните помощи.

**(3)** В дейността си като администратор на държавна помощ по Програмата ББР, наред със задълженията си по чл. 2 спазва и следните изисквания:

**1.** В случай на необходимост от изменения в Програмата не предоставя държавната помощ, докато не бъде информирана за решението на Европейската комисия, че изменението на съществуващата помощ е съвместимо;

**2.** Спазва стриктно определените срокове за предоставяне на информация от Комисията, включително и по привеждане в действие на Програмата;

**3.** В срок до 31 март на текущата година в качеството си на администратор на помощ представя на Министъра на финансите доклад за предоставените държавни помощи по Програмата на базата на отчетните данни за предходната година и осигурява публикуването му в Интернет страницата на ББР;

**4.** Води и поддържа собствен регистър на държавните помощи, като отговаря за достоверното отразяване на получените данни в тях, и при поискване осигурява достъп на представител на Министъра на финансите, съответно на Европейската комисия, до него;

5. Предприема действия за възстановяването на неправомерно предоставена помощ по Програмата, в случай че Европейската комисия постанови решение за това;

6. Поддържа и/или осигурява Финансовите посредници по Програмата да поддържат, детайлни записи за предоставянето на помощта за срок от 10 години след предоставянето ѝ и се ангажира да ги предостави на Комисията при поискване. Записите следва да включват цялата информация, необходима за да се прецени съответствието с Временната рамка и нейните изменения.

**Чл. 28. (1)** Програмата е една от мерките на Българското правителство за преодоляване на сериозни затруднения в икономиката и спрямо нея са приложими правилата на Временната рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19 (Временната рамка). Мярката е създадена и се изпълнява в съответствие с изискванията за категория държавна помощ – „Помощ под формата на гаранции по заеми“, описана в раздел 3.2 от Временната рамка и Решение на Европейската комисия SA 56933 № C (2020) 2342 от 8.04.2020 г. относно държавна помощ SA.56933 (2020/N) — България (Решение на ЕК № C (2020) 2342 от 8.04.2020 г. и Решение на ЕК C(2020) 7127 ОТ 13.10.2020).

**(2)** Приложимите решения на МС и Европейската комисия за одобрение на помощта, заедно с техните изменения и допълнения, представляват неразделна част от настоящите Правила **(Приложение 6)**.

**Чл. 29.** Помощта се предоставя под формата на публични портфейлни гаранции, издадени от ББР, за гарантиране на портфейли от заеми на предприятия, наричани по – долу „Кредитополучатели“ или „Бенефициери“ (на държавната помощ). Търговските банки изпълняват ролята на финансови посредници и осигуряват трансфер на финансовото предимство, произтичащо от гаранцията.

**Чл. 30. (1)** Между ББР (Гарантиращата банка) и Банката-партньор (Банката) се сключва Финансово Споразумение за гарантиране на портфейл от кредити по програмата, като страните прилагат и всички изисквания по отношение на държавната помощ, регламентирани в Приложенията, неразделна част към него.

**(2)** ББР разработва и актуализира **Инструкция към търговските банки-партньори за прилагане на схема за държавна помощ по Програмата (Приложение № 7)**, като неразделна част към Финансовото Споразумение, сключено с ББР.

**Чл. 31. (1)** ББР създава и поддържа **Регистър за изпълнение на Програмата**, включително по отношение на спазване на праговете по т.25 г) и 25 д) от Временната рамка и участва в процеса по потвърждаване на размера на допустимото финансиране към кредитоискателите/кредитополучателите на база на предоставена от Банката информация във формат по образец към сключеното Финансово Споразумение.

**(2)** Техническото задание и правилата за функциониране на Регистъра се регламентират с настоящите правила, като използваните дефиниции съответстват на тези, определени във Финансовото Споразумение и Инструкцията към търговските банки-партньори. Регистърът

подлежи на техническа актуализация (напр. добавяне на нови функционалности или контроли), когато това се налага в процеса на прилагане на Финансовите споразумения. За целите на Регистъра и работата с него, Управление ИТ разработва технически спецификации, които се предоставят на банките-партньори.

**(3)** За целите на настоящия документ Приложение 3.1 и 3, които са неразделна част към Финансовите споразумения и които се подават от банката-партньор за запазване на лимит и за включване в гарантирания портфейл, се ползват с номенклатурата съответно 7.1 и 7.

**(4)** Включването на заем в гаранцията е на портфейлна база. Не се изисква одобрение от ББР за включването в гарантирания портфейл. Банката получава само предварително потвърждение от Регистъра на подаденото Приложение 7.1 по реда, описан в настоящите правила.

**(5)** Потвърждението на подадения файл Приложение 7.1 се предоставя преди подписване на договора за кредит/анекс към договор за кредит и удостоверява, че при извършена проверка от страна на ББР на база подадената от търговските банки в Регистъра информация, праговете по чл. 25 г) и и 25) д на Временната рамка, както и лимитът за общата експозиция по Програмата в размер на 300 000 лева /преди изменението на Програмата с Решение 797/220/, а в последствие в размер на 1 000 000 лева за МСП и до 2 000 000 лева за големи предприятия - кредитополучател и свързани лица, не са надхвърлени.

**Чл. 32.(1)** Банката определя лица за контакт и координация с ББР АД във връзка с изпълнението на Споразумението и информира ББР за тези лица, включително и в случай на последваща промяна в състава им.

**(2)** ББР създава и поддържа списък с актуални данни по предходната алинея, предоставени от банките-партньори.

**(3)** ББР не разглежда искания/документи на банката-партньор по Споразумението, които не са подадени от представляващите/упълномощените за целта лица за контакт, освен ако за отклонение от това правило има основателна и приемлива за ББР причина и ББР е била надлежно информирана за нея.

## **Глава втора. РЕГИСТЪР И ПРАВИЛА ЗА РАБОТА С РЕГИСТЪРА**

### **Раздел I.**

#### **Обмен на информацията между ББР и банките-партньори. Подаване на Приложение 7.1 за запазване на лимит.**

**Чл. 33. (1)** Управление „Информационни технологии“ (ИТ) създава комуникационен канал (SFTP канал), чрез който Банките – партньори изпращат файлове в csv формат с информация за съществуващи кредити или ново финансиране, предмет на потенциално включване в гарантирания портфейл.

- (2) Информацията по ал.1 се изпраща във формата на Приложение 7.1, което е приложение по образец - неразделна част към Финансовите споразумения между ББР и Банките – партньори.
- (3) Когато данните са коректно подадени и в утвърдения формат, от регистъра се изпраща автоматично съобщение, до Банката - партньор, че файлът е зареден успешно. Получената информация с Приложение 7.1 се обработва в рамките на до 5 работни дни след успешното зареждане файла.
- (4) Ако данните не са коректно подадени или не са в утвърдения формат, не се допуска зареждане на файла в регистъра и се изпраща съобщение до Банката – партньор относно причината за отхвърляне на файла.

***Статуси, които се присъждат при подаването на Приложение 7.1***

**Чл. 34. (1)** Данните от файловете по Приложение т.7.1 се импортират в Регистъра, който съдържа идентични полета с тези, утвърдени в Приложение 7.1 и допълнително поле за отразяване на статус „Потвърден“/„Отказан“/„Върнат за корекция“ за всеки отделен кредит. След извършване на проверка на подадените данни от Банката – партньор се изпраща автоматично съобщение от регистъра на ББР за статуса на всеки заявен кредит във файла по Приложение 7.1., като за постановения отказ се посочват мотивите, а при необходимост от корекция - от оторизирано лице за работа в регистъра в специално създадено поле се посочват съответните параметри, които следва да се коригират преди повторното им подаване.

(2) В случай че банката-партньор желае да подаде уточняваща информация при подаването на данните по Приложение т.7.1, същата се посочва в колона „други“.

(3) При промяна на предварително одобрените данни за определен кредит, докладван в Приложение 7.1, за който от страна на ББР вече е извършена проверка и е даден статус „потвърден“ от регистъра, Банката – партньор изпраща отново Приложение 7.1. със същия идентификационен код на Искането за кредит, дадено от Банката – партньор и съответния променен показател за проверка по вече посочения ред. Обменът на информация между страните относно допустимостта на променените параметри по кредита с повторното подаване на Приложение 7.1 се извършва по описания по-горе ред.

(4) Статус „Потвърден“ се отразява, когато данните в колоните са попълнени и съдържащата се информация е в рамките на зададените в Регистъра параметри по Програмата и Финансовите споразумения.

(5) Генерираният статус „Потвърден“ има значението на предварително потвърждение от Регистъра на ББР, необходимо преди да бъде сключен договора за кредит/анекса към договор за кредит, че на базата на подадената от търговските банки в Регистъра информация праговете по чл. 25 г) на Временната рамка, както и лимитът за общата експозиция по Програмата към кредитополучател и свързани лица, не са надхвърлени.

(6) В регистъра се отразява статус „Отказ“ и се изпраща съобщение до съответната Банка-партньор, в случай, че е импортиран кредит/и, чийто индивидуален размер, или общ размер на посочената от банка партньор/и група свързани лица надвишава допустим размер за финансиране или според въведените данни не отговоря на изискванията на Програмата/Финансовото споразумение.

(7) В регистъра се отразява статус „Върнат за корекция“ и се изпраща съобщение до съответната Банка-партньор, в случай че е от предоставените на ББР данни може да се направи обосновано предположение за допусната техническа грешка при въвеждането на данни (например сгрешено ЕИК, сгрешена дата и подобни).

(8) С предоставянето на данни с Приложение 7.1. и след генерирането на статус „Потвърден“, по отношение на потвърдено ново/съществуващо финансиране, в Регистъра може да се запази „лимит“ в размер на предложения за включване кредит. Ако преди сключването на договор между банката-партньор и кредитоискателя, има и промяна на данните за определен кредит, които вече са потвърдени с подадено Приложение 7.1, Банката - партньор изпраща ново Приложение 7.1., съдържащо съответния корекционен запис. След извършване на необходимата проверка за съответствие с изискванията на програмата и заложените в регистъра параметри, се постановява съответния статус кредита, за което се изпраща съобщение на банката-партньор.

**Чл. 35.** След присъждане на статуси по съответните кредити, чрез създадения комуникационен канал, на банката-партньор се изпраща отговор във файл, генериран от регистъра, съдържащ информация за статуса на всяко искане - одобрено, върнато за корекция или отказано за включване.

### ***Гарантиран портфейл и Под-портфейлите, които го формират***

**Чл. 36. (1)** Всяка банка – партньор заявява и получава одобрение за лимити, в рамките на които да се формират портфейлите от кредити по Програмата, разделени в под-портфейли, както е описано по-долу, както и за лимити за гарантирани портфейли. Гарантираните портфейли се изчисляват като сбор от:

- разрешените размери на кредитите (за кредити в срок на усвояване);
- усвоените и неиздължени главници на кредитите (за кредити с изтекъл срок на усвояване);
- кредитните линии и овърдрафтите в режим на револвиране,

включени в отделните под-портфейли, всички те умножени по Гаранционния процент, които кредити са предоставени от банката-партньор и гарантирани по реда на Финансовите споразумения.

- (2) Всеки Гарантиран портфейл е равен на сбора от гарантираните под-портфейли на банката-партньор, така както са дефинирани във Финансово споразумение между ББР и банката - партньор, а именно: Под-портфейл А – за съществуващи кредити и Под-портфейл Б – за ново финансиране.
- (3) За всяка банка-партньор, сключила Финансово споразумение с ББР, в Регистъра се въвежда максималният размер на Гарантирания портфейл и размерът на всеки от под-портфейлите, които го формират. Максимален размер на Гарантирания портфейл на банката-партньор е максималната сума, до която може да достигне Размерът на гарантирания портфейл на банката-партньор, ведно със сумата на платените и невъзстановени на ББР плащания по Кредити. Под Максимален размер на гарантирания портфейл на ниво Финансово споразумение се разбира сбора от Максималните размери на одобрените гарантирани под-портфейли.
- (4) В случай че с подадено Приложение 7.1 се иска включването на Кредит/и и това би довело до увеличаване на договорения размер на гарантирания под-портфейл, освен при изрично уведомление от страна на банката-партньор към ББР за увеличение на максималния размер на съответния гарантиран под-портфейл, но не повече от максималния размер на Гарантирания портфейл, се постановява статус „Отказ“ на подаденото искане с Приложение 7.1 за съответния кредит.
- (5) За изпълнение на горепосочените изисквания, в регистъра се залага контрола за проверка, която да идентифицира достигането на максималния размер на съответния под-портфейл и не позволява надхвърлянето му.
- (6) При подаване на изрично уведомление от страна на банката-партньор, размерът на съответния гарантиран под-портфейл може да бъде увеличен, но не повече от максималния размер на гарантирания портфейл, като в регистъра се създава поле това обстоятелство да бъде отразено.
- (7) Кредитът може да бъде включен в съответния гарантиран под-портфейл в срока за включване по Програмата, само след като надвишаването е коригирано с подаване на уведомление по ал.4 или в резултат на сключено допълнително споразумение към Финансово споразумение, в резултат на погашения по кредити или в резултат на изключване на Кредити от гарантирания под-портфейл, за което ББР надлежно е уведомила банката-партньор.
- (8) В регистъра се въвежда механизъм, по който размерът на гарантирания портфейл на банката-партньор се определя към края на всеки календарен месец до изтичането на срока за включване на кредити в Програмата и към края на всяко календарно тримесечие след това, като сбор от Гарантираните суми на Кредитите. В сбора по-горе не участват Кредитите, по които Гарантиращата банка ББР е извършила Гаранционно плащане.
- (9) Първоначално въведеният в Регистъра свободен лимит за „Гарантиран портфейл“ се намалява с размера на всеки кредит, за който се получи статус „Потвърден“.
- (10) В Регистъра се залага контрола: когато гарантираният портфейл се запълни на 95 %, ББР уведомява (чрез автоматизирано съобщение или по електронната поща) съответната банка и от

този момент се следи за нови кредити само в рамките на свободния и на освобождаващия се (чрез възстановяване на суми по вече платени гаранции) лимит на гарантирания портфейл).

## **Раздел II.**

### **Проверката на подадената в Приложение 7.1 информация за потенциални получатели на Помощта**

**Чл. 37.** Всеки подаден в Приложение 7.1 за предварително одобрение кредит получава статус „Потвърден“ след като се извършат необходимите проверки.

**Чл. 38.** Автоматизирана проверка на *„Данните за сделката, потенциалния получател на Помощта и свързаните с него лица (Панел 1)“* се извършва относно:

1. Посочен пореден номер на подадената сделка между банката-партньор и съответния кредитоискател.

2. Посочен идентификационен код на искането за кредит, дадено от банката-партньор.

3. Индивидуализиращи данни – фирмено наименование, ЕИК, адрес на управление на потенциалния получател на Помощта.

Проверка за валиден ЕИК на кредитополучателя. След удостоверяване на валидността на ЕИК, се засича дали дружество с това фирмено наименование и ЕИК е налично в регистъра под друго наименование. Евентуално, като възможност, дали дружество с едно и също наименование е налично с различен ЕИК. В бъдеще може да се разгледа възможността за автоматизиране на проверката от актуален регистър (Сиела, Апис, Лакорда или НОИ).

4. Индивидуализиращи данни: фирмено наименование и ЕИК за свързаните лица. В Приложение 7.1 свързаните лица се подават от реда, следващ този, в който се посочва кредитоискателя, съответно с номенклатурата, която му е присъдена (например 1. Кредитоискател 1.1 – данните по приложение 7.1 за свързано лице и т.н. с изброяване на съответните свързани лица едно под друго).

5. В Приложение 7.1 в колона „Статут на предприятието“ след извършена проверка от банката, относно потенциалния получател на Помощта, дали същият е микро, малко или средно предприятие, дали е независимо предприятие, дали има свързани предприятия и предприятия-партньори, се прави избор от падащо меню за вида предприятие, а именно: „микро, малко, средно или голямо“;

6. Регистърът на Програмата автоматично издърпва Списък на фирми относно неизпълнено разпореждане за възстановяване на неправомерна и несъвместима държавна помощ (**Регистър Дегендорф**) от сайта на Министерство на финансите и прави проверка дали Кандидатите попадат в Списъка. Ако Кандидатът е включен в Списъка, се постановява статус „Отказ“ на кредита, подаден с Приложение 7.1., и кандидатът не се допуска за участие в Програмата, за което банката се уведомява със съобщение.

7. От падащо меню банката следва да избере един от отговорите (Да/Не) относно Предприятие в затруднение към 31.12.2019г. В програмата могат да се включват само

предприятия, които не са били в затруднение към 31.12.2019 г. и настоящото им затруднение е настъпило в резултат на последиците от пандемията с COVID-19. Предвид изложеното, за допустим кандидат ще се приема този, за когото банката е посочила отговор "не". Ако отговорът е "да", Кандидатът не е допустим за участие по Програмата на ББР АД.

Ако предприятието е "микро" или "малко" в поле ЗАТРУДНЕНИЕ трябва да е посочено "не", или "да, но не е в процедура по несъстоятелност". За другите типове предприятия, може да бъде само "не".

**8.** За "лихвен процент преди/без гаранцията" и "лихвен процент след гаранцията", се въвежда контрола: лихвеният процент след гаранцията да е минимум 0.8% по-нисък от този преди или без гаранцията.

**9.** относно изискването за квота от 60% за МСП в гарантирания портфейл: залага се контрола, която да следи за размера на кредитите за големи предприятия. Същите не следва да надхвърлят 40% от одобрения за всяка банка портфейл. При достигнат лимит от 30% регистърът да вдига флагче "Надскочена квота" и да се прави индивидуална проверка.

**10.** кредити по под-портфейл А – съществуващите кредити: въвежда се контрола, с която да се проследи да не се подават с Анекс данни за увеличаване на размера на кредита, ако е докладван като съществуващ КРЕДИТ ОТ ПОДПОРТФЕЙЛ А. В този случай се постановява статус "Отказ".

**11.** размера на кредитите очакващи потвърждение да не надхвърля оставащия свободен лимит на банката: Гарантираният размер на кредитите очакващи потвърждение да не надхвърля оставащия свободен лимит на банката, както и на съответните под-лимити. При достигане на 95% от размера на подпортфейл да се извежда съобщение.

**Чл. 39.** Проверка със заложи в Регистъра контроли, относно *„Данните за финансирането (ПАНЕЛ 2)“* се извършва доколко Банката-партньор е посочила:

1. Валута на кредита - BGN или EUR.

2. Размер на кредита в оригинална валута (до 300 000 в легова равностойност, включително преди изменението на Програмата с РМС 797/2020), съответно до 1 млн. лева включително за МСП и до 2 млн. лева включително за големи предприятия, след цитираното изменение на Програмата/.

**(Общата експозиция** по Програмата към потенциалния получател на Помощта и свързаните с него лица, съгласно дефиниция за свързаност на Инструкция – Приложение № 9 към Финансовите споразумения, не следва да надвишава посочените в предходното изречение максимално допустими размери, като проверката се извършва автоматично в базата данни въз основа на наименование и ЕИК съответно на посочения потенциален получател на Помощта и посочените от Банките – партньори свързани лица).

Всеки постъпил кредитоискател и неговите свързани лица се проверява по ЕИК в базата за съществуващи записи (без отказаните) и ако бъде открит, се извежда за индивидуална

обработка. В случай че се установи необходимост от коригиране на подадените данни - постановява се статус "Отказ" на приложение 3.1 /Приложение 7.1 от настоящия документ/и се подава ново със съответната информация за свързаните лица.

При изчисляване на групова експозиция с цел ненадхвърляне на установените лимити 1 000 000 лева за МСП и 2 000 000 лева за големи предприятия да се извършва и насрещна проверка на всички съществуващи записи за кредитоискателя и посочените за него свързани лица. Проверката да включва и постъпилите и в днешния ден файлове, и върнатите за корекция, но не включва отказаните.).

**3.** Дали заявеното искане се отнася за "нов" или "съществуващ" кредит, а това става от падащо меню за избор между двете опции.

**4.** В колоната „Погасяване преди 31.12.2020 или след 31.12.2020“ от падащо меню с две опции следва да е избрано „преди“ или „след“ посочените дати.

**5.** Крайният срок на погасяване следва да е записан в месеци.

**6.** Предвидения гратисен период:

**6.1 Гратисен период за главница** (периодът се посочва в месеци)

Прави се проверка, както следва:

- За нов договор за кредит гратисният период трябва да е до 36 месеца;
- За съществуващ кредит, който ще се анексира и включи по Програмата, гратисният период за главница е до 6 месеца;

**6.2. Гратисен период за лихви** (периодът се посочва в месеци)

Прави се проверка, както следва:

- за нов договор за кредит в колоната следва да се отбелязва гратисния период по месеци, до 36 месеца;
- за съществуващ кредит, който ще се анексира и включи по Програмата следва да е до 3 месеца.

**6.3.** Гратисният период за нов кредит: /главница до 36 м.; лихва до 36 м./ без да се надхвърлят 36 месеца гратис общо.

Гратисният период за съществуващ кредит /главница до 6 м. и лихва до 3 м., но най-късно до 30.06.2021 г./ С промените може да се удължи гратиса, и да премине в 2021г., но за не повече от 6 месеца за главница + 3 месеца лихва ОБЩО.

**7.** Предвиденият „Процент вещно обезпечение преди и след гаранцията“ – първо следва да посочва колко е обезпечението/колко би следвало да е вещното обезпечение, ако я няма гаранцията по Програмата, а в следваща колона се посочва вещното обезпечение при включване на гаранцията по Програмата, което следва да не надвишава 50 % (към датата на подписване на договора/ анекса за кредит и да е записано с цяло число), съответно да не надвишава 50 % към цитираната дата след изменението на Програмата с РМС 797/2020 г.

За вече съществуващите кредити с максимум обезпечение не може автоматично да се променя обезпечението на 50 % /или на каквато и да е стойност над 20%/. За старите трябва да остане запис за 20 %. При подаден Анекс с приложение 3.1 /Приложение 7.1 от настоящия документ/, се прави проверка в базата данни за основния договор. При разлика между двете отива за индивидуална обработка.

8. В колона „Процент на гаранцията“ следва да е записано цяло число, като при проверката се следи стойността, която не трябва да е по-висока от 80.

**Чл. 40. (1)** Извършва се автоматизирана проверка, относно наличието или не на запис с „данни за получени държавни помощи (ПАНЕЛ 3)“:

1. Размер на получени вече държавни помощи за същите/идентични като тип разходи за "едно и също предприятие" (според определението дадено в Инструкцията – Приложение 9 към Финансовите споразумения): В случай че не е предоставена, посочва се „0“. В случай че е предоставена, посочва се сумата като цяло число. ББР не прави проверка по същество относно верността и пълнотата на предоставените данни за получени държавни помощи и дали са спазени изискванията на Програмата към датата на предоставянето на данните. Тази информация служи за база при проверки на място в Банките -партньори, която се прави поне веднъж годишно.

2. Прагове за размер на финансирането според Временната рамка:

Праг за размер на финансирането - погасяване след 31.12.2020г. /преди промените с РМС 797/2020, или след 30.06.2021г. /при данни за кредити, предоставени след промените в РМС 797/2020/– могат да се посочват:

- 2 пъти разходи за работни заплати, в лева (първи Праг);
- 25% от годишния оборот, в лева (втори Праг);
- размерът на нуждите от ликвидност, в лева, за следващи 18 месеца за МСП и 12 месеца за големи предприятия (трети Праг), определени в План за ликвидност, по предоставен от ББР на Банките – партньори образец;
- Праг за размер на финансирането - погасяване до 31.12.2020г. /преди промените с РМС 797/2020, или до 30.06.2021г. /при данни за кредити, предоставени след промените в РМС 797/2020 - посочва се размерът на нуждата за оборотни средства, в лева (четвърти Праг).

**(2)** Прилага се следният механизъм за проверка:

1. За индивидуалните предприятия (които не са част от група свързани лица (ГСЛ), размерът на кредита трябва да е равен или по-малък от избрания праг.

2. Праговете на финансиране се изчисляват на индивидуална база – т.е. на базата на предприятието, което кандидатства, като за всяко предприятие - кандидат се прави проверка дали е от ГСЛ и дали негово свързано лице вече е кандидатствало по Програмата.

- 2.1. Ако Кандидатът не е от ГСЛ, се прави проверка дали размерът на искания кредит е равен или по-малък от Прага. Ако „Да“, размерът на кредита е допустим, ако „Не“, кредитът се

намалява до размера на Прага (всичко на индивидуална основа). Връща се за корекция на банката.

2.2. Ако свързано на Кандидата предприятие не е кандидатствало, се взимат данните, които са докладвани от банката – стойност на Прага (и кой по ред от Праговете е посочен – 1, 2 или 3) и се извършва проверката – размерът на искания кредит да е равен или по-малък от посочения Праг;

2.3. Когато свързано на Кандидата предприятие от ГСЛ вече е кандидатствало по Програмата на ББР, се проверява дали Прагът на финансиране на свързаното (вече кандидатствало) предприятие съвпада с Прага, по който кандидатства Кандидата.

2.4. Ако Праговете са различни, автоматично съобщение се изпраща до банката за по-късно подаденият за потвърждение кандидат/кредит, да изпрати отново данните за кредита, като попълни Прага на финансиране (идентифицира се по номера по ред - Първи праг, Втори праг и т.н.), който е ползвало вече кандидатствалото предприятие, например: „Свързано предприятие вече е кандидатствало по Програмата, моля, използвайте Праг № 1 и изпратете отново данните за проверка“. Банката следва отново да изпрати коригиращ запис с Приложение 7.1 данните за Кандидата със съответния идентичен праг. (в случая № 1 Праг).

**3.** За предприятия, които са част от ГСЛ, размерът на кредита трябва да е равен или по-малък от избрания индивидуален праг 1, 2 или 3 на предприятието - бенефициер, като всяко следващо свързано лице се финансира под същия праг, до собствения си индивидуален размер. **(3)** Когато ГСЛ поиска включването на кредит и в Приложение 7.1 е избран праг 4 „погасяване до 31.12.2020г. /преди промените с РМС 797/2020, или до 30.06.2021г. /при данни за кредити, предоставени след промените в РМС 797/2020/, а друго дружество от същата ГСЛ е подадено като кредитоискател с Приложение 7.1 от банка, в което е избран някой от другите 3 прага „погасяване след 31.12.2020 /преди промените с РМС 797/2020, или след 30.06.2021 /при данни за кредити, предоставени след промените в РМС 797/2020/, в регистъра се извежда съобщение, че прагът, по който се кандидатства е различен. Отправя се запитване или искане за предоставяне на допълнителна информация до банката, отговорът на което се подава по електронен път. Запазването на лимит при кандидатстване за включване в гаранционната схема с приложение 7.1 в тази хипотеза се преценява съобразно изискванията на програмата за всеки конкретен случай от управления „ВП“, „КА“, и по отношение тълкуване на времената рамка- „МФИ и ЕФ“ и „Мониторинг и финансови инструменти“. Всеки кредитоискател, в чиято ГСЛ има кандидатствало дружество с избран с праг 4 (без отказани), отива за индивидуална обработка. Като в зависимост дали вече има и друг избран праг (1,2 или 3) в групата се взима решение по преценка. В случай че втори от групата избере праг от 1, 2 или 3 - това ще се съобрази спрямо първия кандидатствал. В случай че трети от групата кандидатства - ще се допуска да е с избран вид на прага от предходните кандидатствали.

**(4)** В случай на преценка, че заявеното искане за кредит е допустимо с оглед изискванията и целта на програмата, се описва приемливостта за кандидатстване по заявления праг 1, 2 или 3

„погасяване след 31.12.2020 /преди промените с РМС 797/2020, или след 30.06.2021 /при данни за кредити, предоставени след промените в РМС 797/2020/ в създадено поле в регистъра, което побира текст до 500 символа и се избира статус „потвърден“ на файла.

В случай че заявеното искане за кредит е недопустимо с оглед изискванията на програмата, се избира статус „отказ“ на файла.

### **Раздел III.**

#### **Срок на запазения лимит за кредит при кандидатстване за включване в гаранционната схема на база предоставени данни в Приложение 7.1.**

**Чл. 41. (1)** След като при извършената проверка от предоставената предварителна информация и поддържаната в Регистъра база данни се установи липсата на пречка пред допустимостта на потенциалния получател на Помощ, с получаването на статус „Потвърден“ за всеки подаден в Приложение 7.1 кредит може да се запазва заявения лимит на кредита за съответното предприятие кандидат.

**(2)** Лимитът се резервира до сключването на договор за кредит с Банката, но не по-късно от един календарен месец след постъпване на първото Приложение 7.1. относно конкретния кредит. При изтичане на срока, клиентът може отново да бъде подаден от банката с Приложение 7.1 за продължаване действието на запазения лимит още веднъж.

**(3)** В регистъра се създава поле, в което се отразява датата, на която изтича едномесечния срок от датата, на която е потвърден подадения с Приложение 7.1 кредит за предварително одобрение.

**(4)** Въвежда се предупредителен идентификатор на оставащия брой дни до изтичане на заложения едномесечен срок, като 5 календарни дни преди крайната дата се изпраща автоматично съобщение с текст до съответната Банка - партньор „Изтичащ срок на резервираност по искане с идентификатор xxxxxxxxxx.“ .

**(5)** Съобщението се изпраща на официално представен електронен/и адрес/и за контакт по програмата на определените лица по компетентност за контакт с ББР, отговарящи за администрирането и отчетността на гарантирания портфейл, съгласно списъка по чл. 31, ал. 2 от настоящите правила или по друг подходящ начин.

**(6)** В случай че в едномесечния срок от датата, на която лимитът по кредита се счита за запазен, банката не подаде повторно Приложение 7.1 относно конкретния кредит, същият се изключва. В регистъра на екран „Изтичащи резервации“ има справка за всички кредити и техният изтекъл или изтичащ срок на резервираност, като за всеки от тях се предлага опция за ръчно изключване от резервирания лимит или за удължаване на срока на резервираност и от оторизирано лице за работа с регистъра се отразява съответната информация.

**(7)** В случай че в едномесечния срок от датата, на която лимитът по кредита се счита за запазен, банката подаде повторно Приложение 7.1 относно конкретния кредит, срокът за резервиране на лимита се удължава с още един месец, като това се отразява в регистъра.

**(8)** След изтичането на удължения срок за запазване на лимита, ако не е сключен договор между потенциалния получател на Помощ и Банката-партньор, резервираният лимит се изключва.

**(9)** За целта, ежедневно от регистъра се изготвя справка, която съдържа информация за изтичащите резервираности по потвърдените лимити за съответната банка-партньор (пет дни преди изтичането на срока и в деня на изтичането), на основание която се изисква информация по подходящ начин от банката-партньор дали с месечното Приложение 7 ще се докладва сделката за съответния кредит с предприятието - кандидат, по която е заявено предварително запазване на лимит с Приложение 7.1.

#### **Раздел IV.**

##### **Разпределение на отговорностите между звената.**

**Чл. 42. (1)** Обработката на подаваната в Приложение 7.1 информация от Банките - партньори, касаеща данните за сделката и допустимостта на искането за включване в Програмата се извършва автоматизирано, чрез зададени в Регистъра контроли. Достъп до резултатите от обработката, с цел генерирането на отговор и/или присъждане на статус по всяко от исканията се извършва от управление „Външни програми“ и управление „Кредитна администрация“

**(2)** Възникнали казуси, свързани с прилагането на Програмата, Финансовите споразумения и разпоредбите, свързани с държавна помощ, вкл. необходимостта от преценка за даване или за отказ от предварително потвърждение се решават от управления ВП и КА, като по тяхно усмотрение всяко от двете звена може да иска и получава съдействие/становище от управление „МФИ и ЕФ“ и/или от управление Правно и/или от всяко друго управление/отдел в ББР.

#### **Раздел V.**

##### **Последващи действия след извършване на проверка на съдържащите се данни в Приложение 7.1.**

**Чл. 43. (1)** В случай че получените данни в подадения по Приложение 7.1 файл не са в съответствие с техническата спецификация, същият автоматично не се приема и се връща по канала за обмен на информация на банката с уведомление от страна на ББР за извършване на необходимите корекции с цел съобразяване на подаденото искане за кредит с изискуемите параметри.

**(2)** В случай че получените данни по исканията за финансиране в подадения по Приложение 7.1 файл са в техническо съответствие с изискванията на Регистъра, същият се приема, а данните от него се вливат в Регистъра, за да бъдат обект на автоматизирана обработка, чрез предварително

зададените контроли. Ако всички записи във файла отговарят на предварително зададените изисквания и контроли, се присъжда статус „Потвърден“ на всички подадени кредити, като на Банката-партньор се изпраща отговор от служител на управление „Външни програми“ и на „Кредитна администрация“.

**(3)** Ако всички записи са в техническо съответствие с изискванията на Регистъра, но някой от записите по отделни искания за кредит не отговарят на предварително зададените изисквания и контроли, последните се обработват ръчно от управления „Външни програми“ и „Кредитна администрация“ и след преценка, проучване и събиране на допълнителни становища, ако е необходимо, представители на управления „Външни програми“ и „Кредитна администрация“ ръчно генерират статус на всяко отделно искане, съответно като го потвърждават, отказват или връщат за корекция.

**(4)** В случай, че с Приложение 7.1 се иска да се издаде гаранция за втори кредит на кандидатствало вече по програмата лице или да се увеличи размера на вече гарантиран от ББР кредит на Кредитополучател, отново се прави преценка по горепосочения ред от оторизираните звена в ББР и се дава статус „Потвърден“, ако новото искане отговаря на регламентираните критерии.

**(5)** При наличие на Кредитополучател в повече от едно Приложение 7.1, постъпили от различни банки, или ако файлът показва наличие на дублиращи се кредитополучатели (ЕИК за свързани лица е дублирано), се извършва проверка на файла и дали коректно е избран статус „Потвърден“ на онези записи, които са с по-ранна дата и час на постъпване на файла по Приложение т.7.1 /тоест при мейл получен от банка X в 16:01 часа и мейл получен от банка Y в 16:05 часа, съдържащ един и същи кредитополучател, статус "Потвърден" се присъжда на банка X, заради по-ранния час/ и статус „Отказ“ на записа за конкретното предприятие, съдържащ се в подадено от друга търговска банка Приложение 7.1.

**(6)** Подадените с Приложение 7.1 от банката и потвърдени по посочения по-горе ред от ББР кредити се считат за влезли в рамките на лимита на банката-партньор. За избягване на противоречия следва да се посочи, че с избиране на статус „Потвърден“ на Приложение 7.1 се потвърждава както „в цялост“ включване (чрез посочване на името на Файла по т. 5.1, минал предишния ден през комуникационния канал по раздел 1), така и всяко едно искане отделно, съдържащо се в него на кредитите в Гарантирания портфейл. В случаите на постановяване на статус „Отказ“, изрично се уведомява банката-партньор, като се посочват мотивите, поради, които съответния кредит не отговаря на критериите, посочени по-горе.

**(7)** В случай че въпреки подаденото уведомление от страна на ББР, че гаранционният портфейл на банката е запълнен до 95%, с броя на подадените в Приложение 7.1 за предварително одобрение кредити се надвишава договорения с банката-партньор максимален размер на гарантирания портфейл, от страна на ББР се изпраща уведомление за констатираното обстоятелство, което е послужило като основание за отказ за включване в гарантирания портфейл на подаденото Приложение 7.1, като се дава възможност за преценка на банката да

подаде повторно Приложение 7.1 с брой кредити, чийто размер е в съответствие с рамките на остатъчния лимит - свободния и на освобождаващия се (чрез възстановяване на суми по вече изплатени гаранции ) лимит).

## **Раздел VI.**

### **Изключването от Регистъра на потвърден за гарантиране кредит и от гарантирания портфейл.**

**Чл.44. (1)** Изключването на кредит от гарантирания портфейл, поради отказ от сключване на договор за кредит от страна на клиента или отказ от страна на обслужващата банка за финансиране става:

- с подаване на корекция на данните с Приложение 7.1, или
- с месечния отчет за портфейла, чрез Приложение 7 по образец към Финансовите споразумения.

**(2)** При подадена корекция с Приложение № 7.1 от страна на банката-партньор, ББР предприема действия за освобождаването на лимит с размера на отменения кредит, за който вече е дадено потвърждение от регистъра за запазване на лимит, като изключва кредита от общия размер на запазения лимит и се генерира ръчно съответен отговор за отказания по инициатива на банката-партньор кредит.

**(3)** Когато със съответния месечен отчет за портфейла - Приложение 7, се докладва изключването на кредит от регистъра на потвърдените за гарантиране кредити, ББР предприема действия за изключването на неговия размер от общия размер на запазения лимит и се изпраща съответния отговор, касаещ отказания по инициатива на банката-партньор кредит (ако е приложимо).

**(4)** ББР има право да изключи кредит от гарантирания портфейл на банката при настъпване на което и да е от обстоятелствата, изчерпателно посочени в раздел „Изключване на кредит от гарантирания портфейл“ от Финансовото споразумение за гарантиране на портфейл от кредити, сключено с банката-партньор.

## **Раздел VII.**

### **Регулярни отчети за гарантирани кредити (Приложение № 7) и (Приложение № 8)**

**Чл. 45. (1)** Банката-партньор предоставя на гарантиращата банка в посочения в Споразумението срок към всяка отчетна дата в стандартизиран формат: Справка за включените в Гарантирания портфейл Кредити (Приложение № 7) и Справка за предоговорени/преструктурирани Кредити (Приложение № 8).

**(2)** Отчетите за портфейла Приложение 7 постъпват по реда, по който постъпват файловете по Приложение 7.1 по електронен път през комуникационен канал (SFTP канал в csv формат) и

същите се обработват до 15-то число на месеца, следващ месеца на подаване. За целта управление „ИТ“ изготвя техническа спецификация, която се предоставя на банките-партньори и се прилага от управления „Външни програми“ и „Кредитна администрация“ при работа с регистъра.

**(3)** В регистъра се въвеждат контроли, които при подаване на Приложение 7 проверяват предварително потвърдените данни по Приложение 7.1 за съответния кредит, както следва:

| <b>Проверки на данните в приетите файлове по приложение 3 /Приложение 7, съгласно настоящия документ/</b> |                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1                                                                                                         | Наименование      | Да няма промяна в името на кредитополучателя                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 2                                                                                                         | ЕИК               | ЕИК да е същия, спрямо регистъра - база данни за 3.1.                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 3                                                                                                         | Статут            | Статут на предприятието – дали е правилно посочен, спрямо допълнително предоставените данни за брой служители, годишен оборот и активи;                                                                                                                                                                                                                           |
|                                                                                                           |                   | контрола за голямо предприятие: брой на заетите лица = 250 души или > 250 души и<br>Годишен оборот > 97 500 000 лв. и/или<br>Стойност на активите > 84 000 000 лв.                                                                                                                                                                                                |
|                                                                                                           |                   | - микро предприятие до 9 служителя включително, оборот и/или активи не повече от 3 900 000 лева;<br>- малко предприятие от 10 до 49 служителя, оборотът и/или активите да не превишават 19 500 000 лева;<br>- средно предприятие от 50 до 249 служителя, годишен оборот не превишава 97 500 000 лева и/или стойност на активите да не превишават 84 000 000 лева; |
| 4                                                                                                         | Сделка            | да е същото, както в модул "регистър запитвания"                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 5                                                                                                         | Валута            | да няма промяна спрямо наличната информация                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 6                                                                                                         | размер на кредита | да няма промяна спрямо наличната информация                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 7                                                                                                         | краен срок        | да се проверява спрямо подадения срок в месеци                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 8                                                                                                         | финансови данни   | редовната главница+ неусвоената+ просрочена плюс окончателно погасената да е равно на размера на кредита.                                                                                                                                                                                                                                                         |



|    |                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 9  | гратисен период                                                                                       | да се проверява спрямо наличната информация за гратисен период за главница /а ако има промяна в гратисен за лихва да подават в друго                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 10 | Процент вещно обезпечение                                                                             | проверка спрямо първоначално подадените                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 11 | Процент вещно обезпечение след гаранцията                                                             | да се проверява спрямо съществуващите данни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 12 | Процент на гаранцията                                                                                 | до 80%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 13 | Размер на гаранцията                                                                                  | да се проверява подадения размер. Кредитите в период на погасяване (размера на кредита минус погасена сума по главница)x(процента на гаранцията), за останалите в период на усвояване (размера на кредита)x(процента на гаранцията).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 14 | Размер на таксата в процент за гаранцията.                                                            | след като е избрана плаваща или фиксирана, избраният процент да не се различава от съответните стойности в таблицата.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 15 | Начислен размер на гаранционната такса в лева към датата на съответния отчетен период (с натрупване!) | Данните се подават съгласно договореното в Споразуменията.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 16 | краен срок на усвояване                                                                               | контрола краен срок на усвояване - когато изтече срокът на усвояване, размерът на кредита да е равен на усвоена сума минус погасена сума, ако има такава                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 17 | краен срок на погасяване                                                                              | контрола краен срок на погасяване - да вдига флагче, че е изтекъл срокът на кредита, а той още не е погасен                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 18 | Срок на гаранцията                                                                                    | Въвежда се контрола, която да следи срока на гаранцията, считано от датата на сключване на договора. Договор за кредит, с дата преди влизане в сила на промените по програмата и сключено по тях споразумение между ББР и банката -партньор, се следи за срок на гаранцията до 5 години. Договор за кредит, с дата след влизане в сила на промените по програмата и сключено по тях споразумение между ББР и банката - партньор, се следи за срок на гаранцията до 6 години. При промяна единствено в срока на гаранцията, промените се отразяват директно в Приложение 3 |



|    |         |                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |         | /Приложение 7 от настоящия документ/. В случай, че промяната с анекс засяга и промяна в реквизити по Приложение 3.1 /Приложение 7.1 от настоящия документ/, се минава през предварителна проверка за потвърждение по реда описан по-горе в панел 1. |
| 19 | Лимити: | 50 % от гарантирания портфейл и съответно 50 % от всеки от под-портфейлите                                                                                                                                                                          |

(4) В случай че при извършената проверка за съответствие по предходната ал. 3, няма разминаване, подадените данни за кредит/и с Приложение 7 се приемат автоматично в регистъра.

(5) В случай че при проверката по предходната ал. 4 се засече несъответствие, отразява се статус отказ на съответния запис от файла по Приложение 7, като се връща автоматично съобщение с коментар за установеното несъответствие на данните и връщане за ново подаване на коректния кредит от файла от банката-партньор.

(6) В случай че при проверката по предходната ал. 4 се засече несъответствие, освен автоматизираната проверка по предходната ал. 5, има и опция файлът да се преглежда от оторизирано лице с достъп за работа в регистъра, което след надлежно осъществяване на комуникация с банката-партньор, има възможност за ръчно отразяване на необходимите корекции на данните.

(7) Проверките на постъпилата Справка за включените в Гарантирания портфейл Кредити (Приложение № 7) се извършват от служител/и на управление „Външни програми“.

(8) Справката за предоговорени/преструктурирани Кредити (Приложение № 8) постъпват по електронен път или през създадения комуникационен канал (SFTP канал в csv формат). Съдържащата се информация не следва да се различава от подадената с Приложение 7, като основната задача е да се обърне по-специално внимание на конкретните кредити и да се отрази индивидуалната промяна в тях. За целта управление „ИТ“ изготвя техническа спецификация, която се предоставя на банките-партньори и се прилага от управления „Външни програми“ и „Кредитна администрация“ при работа с регистъра. Справката се обработва до 15-то число на следващия месец.

## Раздел VIII.

### Справки в Регистъра на Програмата. Публичност.

**Чл. 46. (1)** В Регистъра по Програмата се създава функционалност за ежедневна справка относно обобщените данни към момента на експортирането им към сайта на ББР.

(2) Справката по ал. 1 е по утвърден образец, неразделна част към настоящите правила.

(3) В Регистъра се създава функционалност за справка относно информация за изтичащ срок на запазен гарантиран лимит във връзка с Раздел 4 „Срок на запазения лимит за кредит при кандидатстване за включване в гаранционната схема на база предоставени данни в Приложение 7.1.“.

**Чл. 47. (1)** На официалната публична страница, достъпна на електронен адрес: <https://bbr.bg/>, ББР създава информационен портал за Програмата, съдържащ данни за банките-партньори, участващи в Програмата със съответните им договорени лимити, потвърдените за гарантиране кредити и потенциалните получатели на Помощта.

(2) Данните по предходната ал. 1 се експортират автоматизирано веднъж на ден в 15 часа.

**Чл. 48. (1)** Ежегодно до 31 март ББР предоставя на Министъра на финансите годишен доклад за администрираните от нея държавни помощи по отчетни данни за предходната година.

(2) В срока по ал. 1 годишният доклад за администрираните от ББР държавни помощи се публикува на интернет страницата на ББР.

(3) Годишният доклад се предоставя в стандартния формат за докладване на съществуващи държавни помощи към Регламент (ЕО) № 794 от 2004 г. В общия случай в доклада изрично се идентифицират мерките, по които:

1. няма извършени плащания, като в този случай се докладват размерът на поетите задължения, размерът на договорените средства и планираният бюджет;
2. има текущи/висящи плащания, но по мерките не могат да бъдат предоставяни помощи;
3. са приключили всички плащания;
4. се извършват текущи плащания.

**Чл. 49. (1)** С цел спазване на изискванията за прозрачност, ББР следва да обявява чрез директно въвеждане на данни за предоставените държавни помощи по конкретната Мярка за помощ/съответната Програма на Получатели на помощ, която се публикува/обявява в Модула за прозрачност на базата на автоматизиран доклад-извадка от Регистъра.

(2) При изпълнение на задължението по предходната алинея, ББР предоставя информация за публикуване/обявяване в регистъра, поддържан от ЕК – Модул за прозрачност (Transparency State Aid Module (TAM)).

(3) Право на достъп и право на въвеждане на информация в модула по ал. 2 във връзка с програмата имат служители от управление „МФИ и ЕФ“, определени с решение на УС. Правото на достъп до Модула се осигурява от Министъра на финансите.

(4) Справката с данни, които се публикуват в модула по ал. 1, се генерира от Регистъра на съответната Програма по образец, неразделна част към настоящите правила и се предоставя на управление „МФИ и ЕФ“.

(5) Управление „МФИ и ЕФ“ въвежда данните в Модула в срока, определен за Програмата 12 месеца от датата на предоставяне на помощта (датата на подписване на договора за кредит).

## **Глава четвърта.**

### **ПРОВЕРКИ**

**Чл. 50. (1)** ББР гарантира съответствието на изпълнението на дейностите по Мярката за помощ и Програмата с приложимото национално и европейско законодателство чрез извършването на проверки.

**(2)** Проверки се извършват :

1. на месечните или тримесечните отчети за формираните портфейли по Програмата, които се изпращат от Банките – партньори чрез анализ на резултатите от автоматизираната обработка в Регистъра;

2. поне веднъж годишно на минимум 5 броя досиета на получатели на държавна помощ от банка, определени на извадков принцип, по електронен път или на място в офиса на Банката-партньор.

**(3)** При установяване на пропуски, ББР предприема необходимите мерки и дава указания, за да осигури последващо успешно реализиране на Мярката за помощ и Програмата и спазване на правилата за прилагане на държавна помощ.

**(4)** Управление „Външни програми“ изготвя годишен план на проверките по настоящата Програма, който може да се актуализира текущо, и се реализира до приключването на същата.

**(5)** Проверките приключват с доклад до УС, изготвен от ВП. При необходимост, както и при констатиране на груби или на системни нарушения, касаещи прилагането на Временната рамка, се изготвя съвместен доклад от ВП, Мониторинг и финансови инструменти и МФИ и ЕФ до Управителния съвет за направените констатации, за отправените препоръки към съответните банки, както и за предприемането на мерки за тяхното отстраняване, в това число за изключването на кредити от Гарантирания портфейл и/или др.

## **Глава пета.**

### **ОРГАНИЗАЦИЯ И СЪХРАНЕНИЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ ПО ПРОГРАМАТА В ББР**

**Чл. 51. (1)** Управление „Външни програми“ организира, създава и поддържа на интранет страницата на ББР нова директория „Документи за Регистър за прилагане на схема за държавна помощ по ПРОГРАМА за портфейлни гаранции в подкрепа на ликвидността на микро-, малки и средни предприятия (МСП), пострадали от извънредната ситуация и епидемията от COVID-19“.

**(2)** В създадената нова директория се съхраняват в актуален вид настоящата част Втора „Правила за прилагане на законодателството за държавните помощи по „Програма за портфейлни гаранции в подкрепа на ликвидността на предприятията, пострадали от извънредната ситуация и епидемията от COVID-19“ от Правилата за прилагане на законодателството за държавните

помощи на ББР както и приложенията, неразделна част от нея. В същата директория се съхранява и съответната кореспонденция, свързана с изясняване на конкретни казуси, въпроси и практически моменти от прилагането на Програмата.

**(3)** За сключените споразумения с банките с всички утвърдени образци, както и документите за откриването и извършването на проверки – дистанционно и на място при банките-партньори се оторизира достъп на конкретни лица при необходимост да работят с тях.

## **ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ**

§ 1. Настоящата процедура е приета от Управителния съвет на „Българска банка за развитие“ АД с Протокол № 6 от 02.02.2021 г., в сила от датата на приемането ѝ.

§ 2. Реквизитите на регистъра по чл. 31 се актуализират при необходимост по предложение на водещите звена по програмата, които изготвят техническо задание до управление „Информационни технологии“.

### **ПРИЛОЖЕНИЯ:**

- 1. Приложение 1 Контролен лист - Наличие на държавна помощ**
- 2. Приложение 2 Подходи БЕБП**
- 3. Приложение 3 Контролен лист - Минимална помощ**
- 4. Приложение 4 Контролен лист - Нотификация**
- 5. Приложение 5 Инструкция за работа със SANI2**
- 6. Приложение 6 Решения на МС и Европейската комисия за одобрение на помощта**
- 7. Приложение 7 Инструкции**
- 8. Приложение 7.1**
- 9. Приложение 7 -Формат МСП**
- 10. Приложение 7 -Формат МСП\_7.1**
- 11. Приложение 7 -Формат МСП трансфер 7.1**
- 12. Приложение 8 -Формат Реструктуриране**
- 13. Приложение 9 -Справка за модула за прозрачност**

**Списък по чл. 31, ал.2 от Правилата**

**Справка по чл. 48 от Правилата**

**Справка по чл. 44, ал.2 от Правилата**

**ОРГО контролни листа**